

VÁLLALKOZÁS SZLOVÁKIÁBAN

Európai Regionális Fejlesztési Alap
www.skhu.eu

Partnerséget építünk

VÁLLALKOZÁS SZLOVÁKIÁBAN

Kézikönyv

Készült az Interreg SKHU/1601/4.1/104 azonosító számú, CORD – Crossing Bridges with the Help of Ambassadors című projekthez kapcsolódóan.

Felelős kiadó: RPIC - Regionális Tanácsadó és Információs Központ, Komárno

Minden jog fenntartva, a kiadvány egészének vagy bármely részének a kiadó írásos engedélye nélküli sokszorosítása, másolása, egyéb engedélyköteles felhasználása – beleértve a kiadvány digitalizálását és ily módon történő többszörözését, nyilvánossághoz közvetítését- szigorúan tilos.

ISBN szám: ISBN 978-80-973513-1-1

A kézirat zárása: 2019. július 31.

Szerkesztő: Ing. Zuzana Szabóová

Fordítás: Ing. Viola Cséfalvay

A kiadvány közzététele nem esett nyelvi felülvizsgálat alá

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETŐ	4
2. VÁLLALKOZÁS SZKLOVÁKIÁBAN	5
2.1 Az ipar fejlesztése	6
2.2.1 Demográfiai fejlődés	6
2.2.2 Turizmus és kultúra	7
2.3 Miért fektessünk be Szlovákiában	8
3. VÁLLALAT ALAPÍTÁSA SZLOVÁKIÁBAN	9
3.1 Gazdasági társaságok és szövetkezet	12
3.1.1 Gazdasági társaságok és szövetkezet alapítása	12
3.1.2 Gazdasági társaságok létrejötte	13
3.1.3 Jegyzett tőke (Alaptőke)	13
3.1.4 Gazdasági társaságok megszüntetése és megszűnése	13
3.1.5 Az egyes gazdasági társaságok jogi formái és alapelvei	14
3.1.5.1 Közkereseti társaság	14
3.1.5.2 Betéti társaság	14
3.1.5.3 Korlátolt felelősségű társaság (kft)	14
3.1.5.4 Részvénytársaság	15
3.1.5.5 Egyszerűsített részvénytársaság	16
3.1.5.6 Szövetkezet	17
3.2 Egyéni vállalkozói tevékenység	17
3.2.1 Az egyéni vállalkozás feltételei	17
3.2.2. Egyéni vállalkozások típusai	18
3.2.3 Vállalkozói jogosultság	18
3.3 Egyablakos ügyintézési pont (JKM)	19
3.4 Céjegyzék	20
3.5 Statisztikai számjel (IČO) megállapítása	20
4. VÁLLALATI FINANSZÍROZÁSI FORRÁSOK SZLOVÁKIÁBAN	20
4.1 Befektetési ösztönzők	21
4.2 A Szlovák Köztársaság kis- és középvállalkozásainak támogatási Keretrendszere	23
4.3 A kvv-kat és a versenyképességet támogató uniós programok	28
4.4 Regionális alapok – Interreg	31
4.5 Exporttámogatás Szlovákiában	31
4.6 FOGLALKOZTATÁSI TÁMOGATÁSOK	32
4.7 Mikróhitel a KKV-k számára – kedvezményes hitel	36
4.8 Innovációs és Technológiai Alap	36
4.9 Kockázati tőke alapok – Nemzeti Holding Alap (Národný holdingový fond s.r.o.)	36
4.10 Slovak Venture Capital and Private Equity Association	37
4.11 Banki hitelek	37
5. ADÓRENDSZER SZLOVÁKIÁBAN	38
5.1 Közvetlen adók	38
5.2 Közvetett adók	38
5.3 Jövedelemadó	38
5.4 Külföldi személyek adóztatása	39
5.5 Ingatlanadó	41
5.6 Gépjárműadó	42
5.7 Hozzáadottérték-adó (HÉA = áfa)	43

5.8 Jövedéki adó	44
6. TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS	45
6.1 Az önálló tevékenységet folytató magánszemélyek társadalombiztosítása..	45
6.2 Munkaadó	46
6.3 Külföldi önálló jövedelemszerző tevékenységet végző személyek (SZČO) társadalombiztosítása	47
7. EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁS	48
7.1 Az önálló tevékenységet végző magánszemélyek egészségbiztosítása	48
7.2 Munkaadó	49
7.3 Az EU lakosai számára nyújtott egészségügyi ellátás Szlovákiában	49
8. SZELLEMI TULAJDON VÉDELME	51
8.1 Találmány, szabadalom	51
8.2 Használati minta	51
8.3 Formatervezési minta (dizájn)	52
8.4 Védjegyek	52
8.5 Félvezető termékek topográfiaja	53
8.6 Eredetmegjelölés és földrajzi árujelzők	53

1. BEVEZETŐ

Nem könnyű döntés előtt áll a kezdő vállalkozó, amikor elindítana egy új vállalkozást. A vállalkozót egyrészt a gazdasági és döntési függetlenség, valamint az önmegvalósítás vágya motiválja, másrészt a biztos munkaviszonyból származó jövedelem és egyéb szociális biztonság elvesztésének félelme akadályozhatja őt.

Sokuk számára a saját vállalkozás függetlenségi álmai beteljesülését jelenti, mások számára a vállalkozás csak a szükséges kiút, mivel nem találnak egyéb alternatívát az önmegvalósításra. Függetlenül a motivációtól, amely a vállalkozás elindításához vezetett, elmondhatjuk, hogy minden vállalkozó vágya egy leendő, sikeres és működőképes vállalkozás, amelyre, úgy döntött, energiát, időt és pénzt fordít majd.

De lehet, hogy Ön már vállalkozó, és fontolgatja vállalkozása kiterjesztését külföldi piacokra, például Szlovákiára? A döntésben azonban akadályozza, hogy nem ismeri az vállalkozói környezetet és tart a túlzott bürokráciától a szlovák hatóságok tekintetében, és nem tudja, hogy fogjon hozzá?

Függetlenül attól, melyik csoporthoz tartozik, ezzel a kiadvánnyal, amely éppen a kezébe került, megpróbálunk legalább néhány kérdésre válaszolni. Tehát kérem, dőljön hátra, és merüljön el a szlovákiai vállalkozás rejtelmeiben.

Ez a „Vállalkozás Szlovákiában” kiadvány az Interreg V-A Szlovákia - Magyarország Együttműködési Program keretében megvalósított Crossing Bridges with the Help of Ambassadors című projekt egyik eredménye.

2. VÁLLALKOZÁS SZLOVÁKIÁBAN

A kis- és középvállalkozásokat (kkv-kat) jogosan nevezik a gazdaság pillérének vagy gerincének. Ezek a gazdaságilag fejlett országok üzleti szektorának kulcsfontosságú szegmenseit képezik. A kis- és középvállalkozások dinamikus fejlődése az ország egészséges gazdasági fejlődésének alapvető feltétele. Szlovákiában az Európai Bizottság legfrissebb adatai szerint az üzleti vállalkozások 99,9% -át a kkv-k alkotják. A kkv-k az aktív munkaerő csaknem 73% -át foglalkoztatják és részarányuk a hozzáadott érték létrehozásában 55%.

A kkv-k rugalmasabban képesek alkalmazkodni a változó üzleti trendekhez és az aktuális gazdasági helyzethez, mint a nagyvállalatok, és ezért gyakran a gazdasági stabilizáló elemei. Hosszú távon különösen fontos a gazdaságilag kevésbé fejlett régiókban, ahol sem nagyvállalatok, sem multinacionális vállalatok nem működnek. Ilyen területeken a kkv-k hozzák létre a munkahelyek nagy részét és képviselik a helyi tőkét.

Szlovákiában a kkv-k 97% -a mikro-vállalkozás, amely kevesebb, mint 10 alkalmazottat foglalkoztat. A kkv-szektor mennyiségi mutatóinak egyik alapvető mutatója a kis- és középvállalkozások száma. A Szlovák Köztársaság Statisztikai Hivatalának adatai azt mutatják, hogy 2018-ban, a kkv-k korábbi növekedése után, a kkv-k száma 1,3% -kal csökkent az előző év azonos időszakához képest. E csökkenés mögött elsősorban a 0 – 9 alkalmazottat foglalkoztató mikro-vállalkozások csoportjába sorolt egyéni vállalkozások számának csökkenése áll. Ez a csökkenés 1,4% volt az előző év azonos időszakához képest. A kkv-k más méretkategóriáiban a vállalkozások száma pozitívabban fejlődött, éves növekedésük 1,1% - 1,2% -ra nőtt. A legdinamikusabban növekedett a nagyvállalatok száma, évi 2,7% -kal. A fent említett változásokat jelentősen befolyásolta a kkv-kban alkalmazott munkavállalók számának folyamatos növekedése az elmúlt három évben, ami a vállalkozások átcsoportosításához vezetett nagyobb alkalmazotti létszámú csoportokba.

A kkv-k támogatása, azok kulcsfontosságú gazdasági szerepe miatt, az Európai Unió egyik legfontosabb témája. Ezért nem véletlen, hogy számos stratégiai dokumentum foglalkozik ezzel a kérdéssel. A legfontosabbak között szerepel a Kisvállalkozások Európai Chartája 2000¹, a 2008² évi Small Business Act és annak 2011 évi frissítése, az Európa 2020³ stratégia és a Vállalkozás 2020⁴ Cselekvési terv. Ezek a dokumentumok jelentős problémákat azonosítottak, amelyekkel a kis- és középvállalkozások üzleti tevékenységük során szembesülnek, és ami nagyon fontos, átfogó cselekvési javaslatokat is tettek. Kiindulópontként szolgáltak a kkv-k számára nyújtott pénzügyi és nem pénzügyi támogatás új eszközeik kialakításához és bevezetéséhez. Sok tagállamban azonban e dokumentumok ajánlásait még mindig nem, vagy csak részben alkalmazzák. Ha azonban az EU meg kívánja őrizni vagy erősíteni versenyképességét a nemzetközi piacon, elengedhetetlen az üzleti vállalkozás akadályainak megszüntetése.

¹ <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/2148/attachments/1translations/sk/renditions/pdf>

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:52008DC0394>

³ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:SK:PDF>

⁴ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:52012DC0795>

2.1 Az ipar fejlesztése

Az ipar a gazdaság alapvető ágazata. Szlovákia csak kis üzemanyagtartalékkal rendelkezik, ezért más országokból származó behozatalra szorul (a feketeszenet a Cseh Köztársaságból, az olajt és a földgázt Oroszországból). A villamos energia több mint felét atomerőművek (Jaslovské Bohunice, Mochovce), a maradékot hő- és vízierőművek állítják elő (a legtöbbet a Dunán épült bőszi (Gabčíkovo).

A hazai, de főleg a behozott nyersanyagot a kohászat dolgozza fel (US Steel Košice, Železiarne Podbrezová - vasmű, Žiar nad Hronom -) a gépipar igénye szerint. A szlovák autóipar az elmúlt évben (2018) hihetetlen számú 1 080 000 gépkocsit állított elő, így az átszámított egy főre eső autógyártás terén világelső. A Volkswagen Slovakia, a Kia Motors Slovakia, a PSA Group Slovakia és a Jaguar Land Rover termelése következtében.

A gépjárműgyártás részesedése Szlovákia teljes ipari termelésben elérte a 46,8% -ot, az autóipar pedig Szlovákia ipari kivitelének 35% -át tette ki. Szlovákia továbbra is vezeti világranglistát az 1000 lakosra eső legyártott autók száma szerint.

A második legfontosabb ágazat az elektrotechnikai ipar. Nyitra mellett a Sonynak, Galánta mellett a Samsungnak van gyára. A Vágmente középső és felső részén jelentős a gépgyártás. A legnagyobb gépipari vállalatok Pozsonyban (autó), Galántán (tévék és háztartási készülékek/fogyasztók), Poprádon (vagongyár, mosógépek), Tlmačban (energetikai gépek) vannak. A legnagyobb vegyipari üzemek Pozsonyban (Slovnaft, Istrochem), Vágsellyén (Šafa) (Duslo) és Novákyban (Fortischem) találhatók. További gyárak műanyagokat és szintetikus szálakat, gyógyszereket és gumi termékeket gyártanak (Continental Matador Rubber).

Szlovákia területén a legegyszerűsebben eloszló ipar az élelmiszeripar, amely túlnyomórészt a belföldi fogyasztásra összpontosít. Fontos helyet foglal el a szlovák gazdaságban a feldolgozás (fűrésztelepek, fémegymunkáló egységek, bútorkok), cellulóz- és papírgyártás (Ružomberok, Žilina, Párkány (Štúrovo), Harmanec). A fát továbbra is exportálják, csekély hozzáadott értékkel, azaz feldolgozatlanul vagy csak részben feldolgozva. A textil- és ruházati ipar (Trenčín és Púchov gyárak) Szlovákiában jelentősen visszaesett. Ennek oka az olcsóbb termékek behozatala, elsősorban ázsiai országokból. Ezen felül a cipő- és üvegipar is képviselve van. Az állami bevételekhez hozzájárul a kézműves tevékenység is, például a kerámia (majolika előállítás Modrában stb.), a faragás (fokos és hangszergyártás stb.) és a szövés.

Az ipar fejlődésében továbbra is a legnagyobb gondot a kutatás-fejlesztési tevékenység alacsony szintje okozza, a tudományos közösség és az ipar közötti együttműködési rendszer nem kielégítő fejlettsége az alkalmazott tudomány, a kutatás és az innováció terén. Alacsony az alternatív (üzemanyag) meghajtású mobilitás fejlődésének szintje, valamint a mobilitás új formáira való felkészülés szintje is.

2.2.1 Demográfiai fejlődés

2019. március 31-én a Szlovákia népessége 5.450.017 lakos volt, ebből 2.656.514 férfi és 2.786.660 nő.

Vallási megosztás

A szlovák alkotmány garantálja a vallás szabadságát. A szlovák népesség nagy része (68,9%) római katolikus. A második legnagyobb csoport (13,0%) a felekezeten kívüli. A népesség 6,9% -a augsburgi evangélikus vallású. A görögkatolikusok a népesség 4,1% -át, a református keresztény egyház 2% -át, és 0,9% -át pravoszlávok alkotják. A lakosság fennmaradó 4,2% -a más vallású, vagy megtagadta a válaszadást.

Szlovákia hivatalos nyelve a szlovák.

Szlovákia községeiben és városaiban élő lakosok anyanyelve szerinti nyelvi struktúra (a 2011. évi népszámlálás adatai szerint) a következő: szlovák - 80,70%, magyar - 8,50%, roma - 2,00%, egyéb - 1,80%, ismeretlen - 7,00%.

A lakosság migrációja

2012-ben körülbelül 2000 szlovák költözött el Szlovákiából, ugyanakkor 5400 ember vándorolt be. 2015-ben már 6 997 ember költözött Szlovákiába, ami 1640 fős növekedés az előző évhez képest. Szlovákiából 3 870 ember költözött el. 2016-ban 69 695 külföldi lépett legálisan az országban, ami a népesség 1,30% -át képviseli.

(információforrás: a Szlovák Köztársaság Statisztikai Hivatala: <https://slovak.statistics.sk/>)

2.2.2 Turizmus és kultúra

Szlovák Köztársaság jó természeti, kulturális, gazdasági és társadalmi feltételekkel rendelkezik az aktív turizmus szinte minden típusa fejlesztéséhez. Szlovákiában több védett természeti terület, valamint számos nemzeti és nemzetközi jelentőségű kulturális és történelmi emlék található, és nem egy fontos hagyományörző kulturális és sporteseményt rendeznek. Valamint számos kulturális emlékmű, műemlékvédelem alatt álló történelmi település és kulturális intézmény található itt.

Néhány szlovákiai kulturális emlékmű, valamint természeti kincs szerepel a kulturális és természeti Világörökség Listáján. Az UNESCO listáján szerepel például Bártfa (Bardejov) központja, Selmecbánya (Banská Štiavnica) történelmi központja és műszaki műemlékei, a Szlovák karszt kivételes barlangjai, Vlkolínec lakott falu, amely egyúttal skanzen és tipikus faházakkal dokumentálja a múltbéli életmódot, Közép-Európa legnagyobb vára – Szepes vára és környéke és legújabban Szlovákia észak-keleti részén a Kárpátok ősbükkösei és a fatemplomok. Az UNESCO Világörökség Jegyzékébe való felvétel várományosai a Lőcsei Pál mester faoltára, vagy a Limes Romanus, a szlovákiai római erődítmények maradványai, valamint a tokaji borvidék.

Európa az idegenforgalmi ágazatban már régóta tartja 1. számú turisztikai desztináció pozíciót. Az idegenforgalom fejlődésének fő mozgatórugója a globális gazdasági növekedés, amely együtt jár az emberek ilyen szolgáltatások iránti növekvő igényével. A szlovákiai turizmus terén is megjelentek pozitív tendenciák. Az elmúlt év (2018) folyó számadatai a külföldi látogatók számának növekedését, valamint a vendégéjszakák számának növekedését jelzik.

Pozitív az, hogy Szlovákia az évközi növekedés tekintetében a rangsor utolsó lépcsőfokairól annak

elméleti központjába került. Viszont megjelentek a fejlett országokban a gazdasági növekedés lassulásának első jelei, mint például Németországban, amely szintén az egyik legfontosabb ország a látogatók szempontjából. Nem szabad megfeledkezni a Brexit következtében végső soron kevesebb látogató érkezhet az Egyesült Királyságból Szlovákiába.

A turizmus fejlesztése az SZK szálláshelyein

2019 áprilisában a látogatók száma 10,3% -kal nőtt az előző évhez képest, 442 297 főre. A belföldi látogatók száma dinamikusabban fejlődött, 13,5% -os növekedéssel.

2019. április végén 4 367 szállás nyújtott szálláshely-szolgáltatásokat. Számuk évközi szinten 907 objektummal (12%) növekedett az előző év azonos időszakához viszonyítva, az önkormányzatok által elkészített frissített statisztikai nyilvántartás alapján. Rendelkezésre állt 69,8 ezer szoba 182,3 ezer ágygal. A szobák száma 7,5 ezerrel (12%) nőtt 2018 áprilisához képest, az ágyak száma pedig 21,3 ezerrel (13,3%).

Statisztikai forrás:

https://www.ahrs.sk/images/Štatistika/2019/Vyvoj_cestovneho_ruchu_v_ubytovacich_zariadeniach_SR

2.3.1 Miért fektessünk be Szlovákiában

1993 óta Szlovákia a régió keresett befektetési célpontjai közé tartozik. Jelentős befektetők száza az USA-ból, Ázsiából (Kína, Tajvan, Dél-Korea, Japán) és Európából (Németország, Ausztria, Franciaország, Olaszország) választották Szlovákiát megfelelő célállomásnak, különösen az autópár, az elektrotechnika és az informatikai technológiák ágazatban.

Szlovákia a befektetési indokok értékes kombinációját kínálja az országban befektetőknek.

A Szlovákiába történő befektetés legfontosabb okai:

- kedvező földrajzi elhelyezkedés Európa szívében, magas exportpotenciállal
- biztonságos befektetési környezet: politikai és gazdasági stabilitás;
- hivatalos pénzneme az EURÓ, kevés közép-európai ország egyikeként;
- a leggyorsabban növekvő euróövezeti tag az elmúlt 10 évben (CAGR);
- vezető pozíció a közép-európai régióban kedvező üzleti környezetben;
- Közép-európai régió élén jár a tulajdonjogok biztosításában;
- Közép-Európában a munkatermelékenység terén az első 10 ország között van, a legszorgalmasabb munkaerővel (OECD-értékelés);
- a munkavállalók magas alkalmazkodóképessége a különböző vállalati kultúrákhoz és vezetési típusokhoz;
- kilencedik hely a világon az új technológiák bevezetése és a magas innovációs potenciál szempontjából;
- ipari létesítmények széles választéka;
- az infrastrukturális hálózat folyamatos növekedése;
- vonzó befektetési ösztönzők.

A befektetési megfontolások során fontos szerepet játszik a befektetés biztonsága és az egyszerű megvalósítás lehetősége. A Világbank felmérései szerint Szlovákia a közép-európai országok közül a legjobb értékelést kapta a tulajdonjogok biztonsága, valamint a vállalkozás egyszerűsége szempontjából. A Szlovákiában működő külföldi befektetők szerint a szlovák munkaerő képzett, motivált, munkához való hozzáállása pozitív és képes alkalmazkodni különféle vezetési stílusokhoz, nyelvtudása viszonylag jó. Az OECD joggal sorolta Szlovákiát az első tíz leg többet dolgozó ország

közé, Mexikóval, az USA-val és Japánnal együtt. Szlovákiát a közép-európai régió vezetőjének tekintik a munkatermelékenységi és a befektetési szabadság terén.

A befektetési döntéshozatali folyamatban részt vevő potenciális befektetők támogatást kérhetnek a Szlovák Befektetési és Kereskedelmi Fejlesztési Ügynökségtől (SARIO), amelyet kifejezetten abból az célból hoztak létre, hogy propagálja a szlovák befektetési környezetet és a befektetők számára ingyenes szolgáltatásokat nyújtson, amely tartalma:

- Részletes információk a szlovák vállalkozói környezetről
 - A befektető igényei és szükségletei szerinti segítség
 - Segítségnyújtás a beruházási ösztönzők igénylésének folyamatában
- A SARIO elérhetősége és további információ a www.sario.sk oldalon található.

3. VÁLLALAT ALAPÍTÁSA SZLOVÁKIÁBAN

Szlovák Köztársaság területén magánszemélyek (természetes személyek), vagy gazdasági társaságok (jogi személyek) vállalkozhatnak. Vállalkozónak tekintendő, a törvény 513/1991 számú törvénye, a Kereskedelmi Törvénykönyv későbbi módosításai értelmében, az a személy, aki cégjegyzékbe való bejegyzési kötelezettség hatálya alá tartozik, az a személy, aki egyéni vállalkozói jogosultság alapján vállalkozik, az a személy, aki egyéni vállalkozói jogosultságtól eltérő külön jogszabály szerinti jogosultság alapján vállalkozik és az olyan természetes személy, aki mezőgazdasági termelést végez és külön szabályozás szerint tartják nyilván.

Természetes személy (FO), aki nincs bejegyezve a cégjegyzékbe, egyéni vállalkozói jogosultság megszerzésével vagy külön törvény szerinti jogosultság alapján válik vállalkozóvá. Ez vonatkozik azon jogi személyek vállalkozására is, amelyek nem kerülnek bejegyzésre a cégjegyzékbe.

Jogi személy (PO) – gazdasági társaság vagy szervezet, csak a cégjegyzékbe való bejegyzés napján jön létre, azaz be kell jegyeztetni a cégjegyzékbe.

Szlovákiában külföldi személy, azaz természetes személy, akinek lakhelye, illetve jogi személy, amelynek székhelye a Szlovák Köztársaság területén kívül található, vállalkozási jogosultsága a cégjegyzékbe történő bejegyzés napján keletkezik a bejegyzett tevékenységre vonatkozóan. Ez nem vonatkozik az Európai Unió valamely tagállamában vagy egy tagállamában lakóhellyel rendelkező természetes személyre. A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezetet, amely a Szlovák Köztársaság területén vállalkozik, nem kell bejegyezni a cégjegyzékbe.

Vállalkozási formák áttekintése

	Közkereseti társaság	Betéti társaság	Korlátolt felelősségű társaság	Részvény-társaság	Szövetkezet	Egyéni vállalkozó természetes személy
Célja	vállalkozás	vállalkozás	vállalkozás és egyéb	vállalkozás és egyéb	vállalkozás vagy a tagok gazdasági, szociális vagy egyéb szükségleteinek kielégítése	vállalkozás
Alapító tagok min. száma	legalább 2 természetes vagy jogi személy	legalább 2 természetes vagy jogi személy	1 természetes vagy jogi személy	2 természetes vagy 1 jogi személy	5 természetes vagy 2 jogi személy	1 természetes személy
Tagok min./max. száma	legalább 2 tag	legalább 1 beltág és 1 kültág	min. 1/max. 50	ha természetes személy, akkor legalább 2	korlátlan számú társulása	-
A tagok felelőssége a társaság kötelezettségeiért	a társaság és a tagok is korlátlanul (a társaság megszűnése után is)	a társaság korlátlanul; kültág nem befizetett vagyoni hozzájárulás, beltág teljes vagyonával	a társaság korlátlanul; nem befizetett törzsbetét összegéig	a társaság korlátlanul; részvényesek nem tartoznak felelősséggel	szövetkezet korlátlanul; tagok nem tartoznak felelősséggel	korlátlanul
Törzstőke	nincs	csak közvetett (kültág kötelező vagyoni hozzájárulása)	van, min. 5 000 euró	van, min. 25 000 euró	van, min. 1 250 euró	nincs
Minimális tagbetét	nincs	van (kültág min. 250 euró)	min. 750 euró - ha csak egy alapítótág – min. 5 000 euró	nincs meghatározva (min. részvény névérték)	alapszabályzat szerint	nincs
Vezető tisztségviselő	tagok	beltagok	egy vagy több ügyvezető	igazgatótanács	vezetőség	kisiparos
Egyéb szervek	nincs	nincs	taggyűlés és esetleg felügyelőbizottság	közgyűlés és felügyelőbizottság	taggyűlés, ellenőrző bizottság, egyéb szervek az alapszabályzat szerint	nincs
Kötelező audit	nem	nem	igen ^{x/}	igen ^{x/}	igen ^{x/}	nem
Kötelező tartalékalap	nem	nem	igen, min. a nettó nyereség 5 %-a max. törzstőke 10 %-a	igen min. az induló alaptőke 10 %-a	igen – az induló „osztthatatlan alap” min. 10 %-a	nem
Nyereségrészesedés az üzleti év lezárásakor	egyenlő részben felosztva a tagok között	beltagok – egyenlő részben; kültagok – vagyoni hozzájárulás szerint	tagi törzsbetét alapján	közgyűlés határozata alapján	taggyűlés határozata alapján	nettó nyereség (adózott) felosztása hiteltörlesztés, vállalkozói jutalom és fel nem osztott rész, cégben marad

	Közkereseti társaság	Betéti társaság	Korlátolt felelősségű társaság	Részvény- társaság	Szövetkezet	Egyéni vállalkozó természetes személy
Az alapítás adminisztratív feltételei	vállalkozói jogosultság, társasági szerződés, székhelyhez ingatlanhasználati jogosultság, bíróági illeték, közigazgatási illeték, bejegyzés a cégjegyzékbe	vállalkozói jogosultság, társasági szerződés, székhelyhez ingatlanhasználati jogosultság, nyilatkozat a törzsbetétek befizetéséről, bíróági illeték, közigazgatási illeték, bejegyzés a cégjegyzékbe	vállalkozói jogosultság, társasági szerződés, székhelyhez ingatlanhasználati jogosultság, nyilatkozat a törzsbetétek befizetéséről, bíróági illeték, közigazgatási illeték, bejegyzés a cégjegyzékbe	vállalkozói jogosultság, alapító okirat közjegyzői jegyzőkönyvben, alapszabályzat, igazgatótanács megválasztása, székhelyhez ingatlanhasználati jogosultság, bíróági illeték, közigazgatási illeték, bejegyzés a cégjegyzékbe t	vállalkozói jogosultság, közjegyzői jegyzőkönyv az alakuló gyűlésről, alapszabályzat, alaptőke részének befizetése, székhelyhez ingatlanhasználati jogosultság, , bíróági illeték, közigazgatási illeték, bejegyzés a cégjegyzékbe	egyéni vállalkozói jogosultság, közigazgatási illetékek

^{x/}A módosított 431/2002 számú Számviteli törvény 19.§ (1) bek. szerint:

Hitelesítő könyvvizsgálói záradékkal ellátott rendes éves beszámolót vagy rendkívüli éves beszámolót kell készítenie minden számviteli egységnek, amely:

- a) vállalkozási formája gazdasági társaság, ha az kötelezően előírt jegyzett tőkét képez, vagy szövetkezet, ha a könyvviteli zárlat elkészítésének napjához és az azt közvetlenül megelőző számviteli időszakra vonatkozóan az alábbi feltételek közül legalább kettő fennáll:
 1. az összvagyon nagysága meghaladta az 1 000 000 eurót, miközben a vagyon összege alatt a mérlegben kimutatott, a 26. § (3) bekezdése szerinti tételekkel nem módosított, vagyon összege értendő,
 2. a nettó forgalom meghaladta a 2 000 000 eurót, miközben a nettó forgalom itt a termék-, áru-, szolgáltatásértékesítésből származó árbevétel, valamint a számviteli egység folyó tevékenységéből származó egyéb bevételek összege a kedvezmények levonása után,
 3. az átlagosan foglalkoztatottak száma egy számviteli időszakra vonatkozóan túllépte a 30 főt,
- b) olyan gazdasági társaság és szövetkezet, amelynek kibocsátott értékpapírjait a szabályozott értékpapírpiacon elfogadták,
- c) amelynek ezt a köteleességet egyedi előírás szabja meg, 24)
- d) amely a 17a. § alapján állítja össze az éves beszámolót.

3.1 Gazdasági társaságok és szövetkezet

Gazdasági társaság egy vagy több vállalkozó (természetes vagy jogi személy) által vállalkozói tevékenység folytatása céljából alapított jogi személy. A gazdasági társaság saját nevében vállalkozik, amely a Cégbíróságra bejegyzett.

A gazdasági társaságok vállalkozását a Kereskedelmi Törvénykönyv – 513/1991 sz. törvény szabályozza.

A gazdasági társaságok a tagok társasági kötelezettségeiért való anyagi felelőssége szerint lehetnek:

SZEMÉLYEGYESÍTŐ TÁRSASÁGOK:

- közkereseti társaság
- betéti társaság

A személyegyesítő társaságot legalább két alapító tagnak kell létrehoznia; a tagok személyes közreműködése a vállalkozásban a társaság alapításakor; nincs kötelező tagbetét (kivéve a kútag) és nincs előírt minimális alaptőke; nem kell kialakítani külön irányítási szerveket (csak a vezető tisztségviselő személyét határozzák meg); a tagok korlátlan helytállási kötelezettsége a társasági kötelezettségekért (tagbetéttel és magánvagyonnal).

TŐKEEGYESÍTŐ TÁRSASÁGOK

- korlátolt felelősségű társaság
- részvénytársaság
- egyszerűsített részvénytársaság

Tőkeegyesítő társaságot egy alapítótag is létrehozhat, nem szükséges a tagok személyes közreműködése a vállalkozásban és az alapításkor kötelező a tagbetét (szabályozott az alaptőke minimális összege, esetleg a tagbetét összege is). A tagok külön irányítási szerveket hoznak létre és a társaság kötelezettségeiért nem tartoznak helytállni, vagy csak korlátozottan a törzsbetét összegéig.

3.1.1 Gazdasági társaságok és szövetkezet alapítása

Gazdasági társaság alapításának alapfeltétele az összes alapító tag hiteles aláírásával ellátott létesítő okirat. A társasági szerződést meghatalmazott képviselő is megkötetheti. A meghatalmazó hiteles aláírásával ellátott meghatalmazást csatolni kell a létesítő okirathoz. Ha a törvény ezt megengedi (korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság), az alapító egyetlen személy is lehet, ebben az esetben a létesítő okirat az alapító okirat lesz. Az alapító okiratot közokiratként jogügyletről készült közjegyzői jegyzőkönyv formájában kell elkészíteni. A társaság tehát alapító szerződés megkötésével jön létre.

Szövetkezetet legalább 5 természetes személy vagy legalább 2 jogi személy hozhat létre. A szövetkezet létrehozásakor meg kell tartani a szövetkezetalapító taggyűlést, amelynek lefolytatását közjegyzői okirat igazolja.

Mivel a szövetkezet korlátlan számú személy társulása, további tagok korlátozás nélkül csatlakozhatnak a szövetkezethez, ha teljesítik az alapszabályban megállapított feltételeket. Ki is léphetnek a szövetkezetből. A tagsági jogok átruházhatók egy másik tagra.

3.1.2 Gazdasági társaságok létrejötte

A társaság azon a napon jön létre, amikor a cégjegyzékbe bejegyezték. A cégbejegyzési kérelmet a társaság alapításától, illetve az egyéni vagy más egyéb vállalkozói jogosultságot igazoló okirat kézhezvételétől számított 90 napon belül kell benyújtani.

A cégbejegyzési kérelmet a nyilvántartásba vételre jogosult személy vagy a törvény által erre felhatalmazott személy, illetve e személyek által írásban meghatalmazott személy nyújtja be. A cégbejegyzési kérelemhez csatolni kell azokat az okiratokat, amelyek a cégjegyzékbe bejegyezendő adatokat tartalmazzák. A cégbejegyzési kérelmet benyújtó személyek aláírásainak és a meghatalmazók aláírásainak hitelességét hivatalosan igazolni kell. A cégbíróság, a cégjegyzékbe való bejegyzést és az értesítést az okiratok okirattárba való elhelyezésről, közzéteszi a Kereskedelmi Közlönyben. A vállalkozás és tevékenységi körének bejegyzéséről a cégbíróóság értesíti az illetékes adóhatóságot, az állami statisztikai hatóságot és az egyéni vállalkozói vagy más vállalkozói igazolványt kiállító hatóságot.

3.1.3 Jegyzett tőke (Alaptőke)

A társaság jegyzett tőkéje a tagok kötelező pénzbeli és nem pénzbeli vagyoni (apport) hozzájárulásának összege, amelyet korlátozott felelősségű társaságban, részvénytársaságban és egyszerűsített részvénytársaságban fizetnek be. A jegyzett tőke összegét a cégjegyzékben rögzítik. A jegyzett tőke összege kft esetében legalább 5 000 EUR és a részvénytársaság alaptőkéje legalább 25 000 euró. A tagok ezt pénzbeli és nem pénzbeli vagyoni hozzájárulással tölteszthetik.

A társaságnak nyújtott nem pénzbeli hozzájárulást és a nem pénzbeli hozzájárulás értékének meghatározását fel kell tüntetni a társasági szerződésben, az alapító okiratban vagy az alapszabályban. A nem pénzbeli hozzájárulás értékét szakértői vélemény határozza meg, amely tartalmazza a nem pénzbeli hozzájárulás leírását, az értékelés módszerét és azt, hogy az értéke megegyezik-e a betéti kötelezettségvállalás összegével.

3.1.4 Gazdasági társaságok megszüntetése és megszűnése

Gazdasági társaság a cégjegyzékből való törléssel szűnik meg, törlésének napján. Ezt azonban a megszüntetési folyamatnak kell megelőznie. A megszüntetés történhet jogutód nélkül (felszámolással, végelszámolással) vagy jogutódlással (ha vagyontát átruházzák a jogutódra), és a cégjegyzékből való törlést adórendezés előzi meg.

A társaság megszűnik:

- ha lejárt a társasági szerződésben meghatározott idő,
- a tagok vagy a társaság megfelelő szervei határozatával,
- a társaság felszámolásáról szóló bírósági határozattal a törvényben megszabott indokból;
- csődbejelentéssel vagy a csődbejelentés elutasításával a társaság vagyonának hiánya miatt,
- más okból, ha azt külön törvény írja elő.

3.1.5 Az egyes gazdasági társaságok jogi formái és alapelvei

3.1.5.1 Közkereseti társaság

Közkereseti társaság olyan társaság, amelyben legalább két személy közös cégnév alatt vállalkozik, és a társaság kötelezettségeiért egyetemlegesen teljes mértékben saját vagyonukkal felelnek. A cégnévnek tartalmaznia kell a „verejná obchodná spoločnosť” megnevezést, amely helyettesíthető a „ver. obch. spol” vagy „v.o.s.” rövidítéssel. Ha a vállalkozás cégneve legalább az egyik partner vezetéknevét tartalmazza, akkor elegendő a „spol.” függelék.

Közkereseti társaság a saját kötelezettségeiért teljes vagyonával felel. A tagok a társasági kötelezettségekért egyetemlegesen teljes vagyonukkal kötelesek helytállni.

3.1.5.2 Betéti társaság

A betéti társaság vegyes típusú társaság, amelyben egy vagy több tag a társaság kötelezettségeiért a cégjegyzékbe bejegyzett be nem fizetett hozzájárulás összegéig köteles helytállni (kültag) és egy vagy több tag teljes vagyonával felel (beltag).

A kültag köteles a társasági szerződésben meghatározott vagyoni hozzájárulást, de legalább 250 eurót befizetni. A vagyoni hozzájárulást a társasági szerződésben megszabott határidőn belül kell fizetni, egyébként indokolatlan késedelem nélkül a társaság keletkezése után, esetleg a társasági tagság létrejötte után. A társaság nem fizetheti vissza a kültag vagyoni hozzájárulását.

A cégnévnek tartalmaznia kell a „komanditná spoločnosť” megnevezést, elegendő a „kom. spol.” vagy „k.s.” rövidítés is.

Csak a beltagok jogosultak a társaság gazdasági irányítására és a nyereség felosztása differenciált.

3.1.5.3 Korlátolt felelősségű társaság (kft)

A korlátolt felelősségű társaság tipikus tőkeegyesítő társaság, amelynek törzstőkéjét a tagok előre meghatározott összegű törzsbetétei alkotják. A társaságot egy vagy több személy alapíthatja, a társaságnak legfeljebb 50 tagja lehet.

Egytagú társaság nem lehet egy másik társaság egyetlen alapítója vagy egyetlen tagja. Természetes személy legfeljebb három társaságban lehet kizárólagos társasági tag.

Korlátolt felelősségű társaságot nem alapíthat, aki a külön jogszabály szerint vezetett adótartozók listáján vagy a Társadalombiztosító adólistáján szereplő személy; ez nem érvényes, ha az illetékes adóigazgatóság, amely az adóhivatal vagy a vámhivatal, vagy a Társadalombiztosító hozzájárulást ad a társaság létrehozásához. A hozzájárulást csatolni kell a cégbejegyzési kérelemhez.

A társaság cégnevében szerepelnie kell a "spoločnosť s ručením obmedzeným", elegendő azonban a "spol. s r.o. "vagy" s.r.o. " rövidítés is.

A törzstőke nagysága a kft esetében legalább 5000 euró. Egy tagi törzsbetét összege legalább 750 euró. Az egyes tagok által befizetendő törzsbetét különböző összegű lehet, a törzsbetétek összértékének azonban egyeznie kell a társasági törzstőke összegével. A cégjegyzéki bejegyzés előtt be kell fizetni az egyes törzsbetétek legalább 30% -át. A teljesített pénzbeli befizetések összértéke a nem pénzbeli vagyoni (apport) hozzájárulás értékével együtt azonban el kell érnie a törvényben előírt minimális törzstőke legalább 50% -át, vagyis 2500 eurót.

A társaság köteles tartalékalapot képezni (a nettó profit 5% -a, de legfeljebb a jegyzett tőke 10% -a) a társasági szerződésben meghatározott időpontban és összeggel.

A társaság minden kötelezettségességéért teljes vagyonával felel. A tag a társaság kötelezettségeiért a cégjegyzékbe bejegyzett be nem fizetett törzsbetét összegével felel.

Korlátolt felelősségű társaság szereplői:

- *taggyűlés* – a társaság legfőbb szerve. Az ügyvezetők évente legalább egyszer összehívják a taggyűlést. A taggyűlés hatáskörébe tartozik pl. a társaság nevében, annak létrejötte előtt eljáró személyek ügyvitelének jóváhagyása, az éves beszámoló jóváhagyása és a nyereségfelosztásról való döntés, felügyelőbizottsági tagok kinevezése és visszahívása,
- *ügyvezetők* – vezető tisztségviselőként egy vagy több ügyvezető intézkedik. Az ügyvezetőket a taggyűlés nevezi ki, tagok vagy más természetes személyek közül. Ha több ügyvezető is van, akkor mindegyikük jogosult a társaság nevében önállóan eljárni, ha a társasági szerződés másként nem rendelkezik. Az ügyvezetők kötelesek feladataikat szakmai gondossággal és a társaság és tagjainak érdekeivel összhangban ellátni. Nem részesíthetik előnyben saját érdekeiket, valamely társasági tag vagy harmadik fél érdekeit, a társaság érdekeivel szemben.
- *felügyelő bizottság* - választható testület, amelynek tagjait a taggyűlés választja meg. A felügyelő bizottság felügyeli az ügyvezetők tevékenységét, felülvizsgálja az éves beszámólót és jelentéseket készít a taggyűlésnek.

3.1.5.4 Részvénytársaság

Részvénytársaság egy olyan gazdasági társaság, amelynek célja egy nagyobb tőkeegyesítés. A részvénytársaság alaptőkéje előre meghatározott számú és névértékű részvényből áll. Részvénytársaság kötelezettségeiért teljes vagyonával felel. A részvénytársaság kötelezettségeiért a részvényes nem köteles helytállni. Részvénytársaságot alapíthat egy személy is, ha az jogi személy, egyébként két vagy több alapítótag szükséges. Ha a részvénytársaságot két vagy több személy hozza létre, akkor alapító szerződést kötnek. Ha a részvénytársaságot egy személy alapítja, akkor az alapító szerződés helyett alapító okiratot készítenek. Korlátlan számú jogi vagy természetes személy birtokolhatja a részvénytársaság részvényeit. Ha a társaságnak több részvényese van, akkor azokat nem jegyzik be a cégjegyzékbe. Az alapító szerződést vagy az alapító okiratot közokiratként, jogügyletről készült közjegyzői jegyzőkönyv formájában kell elkészíteni. Az alapító okirat vagy szerződés része az alapszabály-javaslat is.

A társaság cégnevében szerepelnie kell az „akciová spoločnosť” megnevezésnek vagy az „akc. spol.” vagy „a.s.” rövidítésnek.

A részvénytársaság alaptőkéje nem lehet kevesebb 25000 eurónál. A részvényes esetében nincs meghatározva a minimális hozzájárulás összege.

A részvénytársaságban a részvényes vagyona teljesen elkülönül a társaság vagyonától. A részvényesek nem vállalnak felelősséget a társaság veszteségeiért, kockázatuk a részvény értéavesztésére korlátozódik.

Részvénytársaság lehet:

- zártkörűen működő részvénytársaság, vagy
- nyilvánosan működő részvénytársaság.

Nyilvánosan működő az a részvénytársaság, amely részvényeit vagy azok egy részét forgalomba hozták az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás valamely országának szabályozott részvénytőzsdéjén.

Közgűlés – a részvénytársaság legfőbb szerve. Az alakuló közgűlés, amelyet részvényjegyzés útján való nyilvános alapításkor kell összehívni, dönt a társaság megalapításáról, jóváhagyja és megválasztja a társaság szerveit. A közgűlés hatáskörébe tartozik az alapszabály módosítása, az alaptőke felemelése vagy leszállítása, az igazgatóság és felügyelőbizottsági tagok megválasztása és visszahívása, az éves beszámoló jóváhagyása.

Igazgatóság – a társaság képviseleti szerve, amely a társaság tevékenységét irányítja és nevében eljár. Biztosítja a számvitel rendes vezetését és a közgűlés elé terjeszti jóváhagyásra az éves beszámolót és a nyereségelosztási javaslatot.

Felügyelőbizottság – szerv, amely felügyeli az igazgatóság tevékenységét és a társaság vállalkozói tevékenységének megvalósítását. Betekinthet a társaság irataiba, számviteli nyilvántartásaiba, könyveibe.

3.1.5.5 Egyszerűsített részvénytársaság

Az egyszerűsített részvénytársaság (j.s.a.) új típusú gazdasági társaság, amelyet a 389/2015 számú törvény szabályoz, amely módosítja és kiegészíti a 513/1991 számú módosítások értelmében hatályos törvényt a Kereskedelmi Törvénykönyvről. Ez az új típusú gazdasági társaság csak 2017-től alapítható.

Az egyszerűsített részvénytársaság tőkeegyesítő társaság, amely a kft (alacsony alaptőke igény, egyszerű társasági szerkezet/szervezet) és az r.t. elemeit egyesíti (az alaptőkerészt bizonyos névértékű részvény határozza meg, a részvények névértékének összege a társaság alaptőkéje).

Az egyszerűsített részvénytársaság alaptőkéje meghatározott számú és névértékű részvényből áll. A társaság kötelezettségeiért teljes vagyonával felel. Az egyszerűsített részvénytársaság kötelezettségeiért annak részvényese nem köteles helytállni.

A társaság cégnevében szerepelnie kell a „jednoduchá spoločnost” na akcie” megnevezésnek vagy a „j. s. a.” rövidítésnek.

A társaság részvényei csak részvénykönyvbe jegyzett és névre szóló részvények lehetnek. A részvényekhez részvényesi jogok kapcsolódnak, a törvény és a társasági alapszabály értelmében részt venni a társaság irányításában, részesülni a nyereségből és a felszámolással megszüntetett társaság vagyonából.

Az alapító okirat, alapító szerződés vagy a társaság alapszabálya meghatározhatja, hogy a részvény névértéke eurocentben vagy euróban és eurócentben lesz kifejezve. A társaság alaptőkéje legalább 1 euró.

Egyszerűsített részvénytársaságot egy vagy több személy is alapíthat. Ezek természetes és jogi személyek is lehetnek. Az alapító szerződést vagy az alapító okiratot közokiratként, jogügyletről készült közjegyzői jegyzőkönyv formájában kell elkészíteni. Az alapító okirat vagy alapító szerződés része az alapszabály-javaslat is.

Szükséges egyéni vállalkozói jogosultságot szerezni (tevékenységi kör szerint). Az egyéni vállalkozásról szóló törvény értelmében kell vállalkozói jogosultságot szerezni.

Társaság a cégjegyzékbe való bejegyzéskor keletkezik. A társaság részvényeit be kell jegyezni a nyilvántartásba és ellátni ún. ISIN azonosítóval – a kódokat a központi értéktár - Centrálny deppozitár cenných papírov - (CDCP) adja ki benyújtott kérelem alapján. A társaság köteles a CDCP-n keresztül részvényesi nyilvántartást vezetni.

A társaság megalakulása előtt a jegyzett tőke teljes értékének kibocsátásra kell kerülnie és az összes betétet be kell fizetni. A jegyzett tőke tetszőleges számú részvényre osztható, legalább 1 cent értékkel.

3.1.5.6 Szövetkezet

A szövetkezet olyan korlátlan számú személyekből álló társulás, amely vállalkozás vagy tagjai gazdasági, társadalmi vagy egyéb szükségleteinek kielégítése céljából jött létre. Szövetkezetet legalább 5 természetes személy vagy legalább 2 jogi személy hozhat létre. A szövetkezet létrehozásakor meg kell tartani a szövetkezetalapító taggyűlést. A szövetkezet jogi személy, amely kötelezettségeiért teljes vagyonával felel. A szövetkezet kötelezettségeiért a tag nem köteles helytállni, de az alapszabály előírhatja, hogy a szövetkezet tagjai vagy azok egy része, a taggyűlés határozata alapján, vagyoni hozzájárulásukon felül bizonyos mértékig a szövetkezet veszteségeinek fedezéséhez hozzájárulnak.

A tagok vagyoni hozzájárulásából álló alaptőke nagysága legalább 1250 euró, amelyet bejegyeznek a cégjegyzékbe. A cégbejegyzési kérelem benyújtása előtt legalább a jegyzett tőke felét be kell fizetni. A szövetkezet köteles keletkezésakor oszthatatlan alapot létrehozni, amely legalább a jegyzett tőke 10%-a. Ezt az alapot a szövetkezet legalább a nettó nyereség 10%-ával egészíti ki mindaddig, amíg az oszthatatlan alap összege el nem éri a szövetkezet jegyzett tőkéjének felét.

A bejegyzési kérelmet a vezetőség nyújtja be. A bejegyzési kérelmet az összes vezetőségi tag aláírja. A szövetkezet a cégjegyzéki bejegyzés napján keletkezik.

A szövetkezet szervezete:

- taggyűlés,
- vezetőség,
- ellenőrző bizottság,
- a szövetkezet további szervei az alapszabálynak megfelelően.

3.2 Egyéni vállalkozói tevékenység

Az egyéni vállalkozói tevékenység feltételeit és betartásuk ellenőrzését az **egyéni vállalkozásról szóló 455/1991 sz. törvény** (vállalkozói törvény) és későbbi módosításai szabályozzák.

Az egyéni vállalkozói jogosultság egyéni vállalkozói tevékenységre jogosít. Természetes és jogi személyek esetében ez a jog akkor keletkezik, amikor az egyéni vállalkozás végzésére vonatkozó általános és egyedi feltételeket teljesítik.

3.2.1 Az egyéni vállalkozás feltételei

Egyéni vállalkozói tevékenység végzésének általános feltételei természetes személyekre vonatkozóan a 18. életév betöltése, cselekvőképesség és büntetlen előélet.

Szlovák jogi személy esetében az általános feltételeket annak a természetes személynek vagy személyeknek kell teljesíteniük, akik a jogi személy tisztéviselői.

Külföldi személy vállalatára vonatkozóan az általános feltételeket a vállalatvezető tisztségviselőnek kell teljesítenie, a külföldi személy vállalatának szervezeti egységénél pedig a szervezeti egység vezetőjének.

Egyedi szakképesítés az elsajátított elméleti ismeretek, a gyakorlati készségek és a műszaki vagy technológiai eljárások összessége, amellyel rendelkezni kell mindenkinek, aki a vállalkozói törvény 4. mellékletében felsorolt tevékenységek egyikét végzi. Az egyéni vállalkozás során a szakképesített tevékenység elvégzését felelős képviselő útján is biztosíthatjuk.

A felelős képviselő egy vállalkozó által megbízott természetes személy, aki megfelel a vállalkozás általános és különleges feltételeinek, és lakhelye vagy külön jogszabály szerint tartózkodási engedélye van Szlovákiában.

A felelős képviselőnek a vállalkozás működése alatt munkaviszonyban kell állnia a vállalkozóval – ez akkor nem érvényes, ha külön jogszabályban meghatározott feltételek mellett a felelős képviselő a vállalkozó házastársa, vagy annak első fokú rokona vagy testvére, vagy ha jogi személyről van szó annak társtulajdonosa vagy tagja, és ha községről van szó annak polgármestere.

Jogi személy esetén az egyedi feltételeket annak a felelős képviselőnek kell teljesítenie, akit a jogi személy a kézműipari vállalkozás, szakképesítéshez kötött vállalkozás működtetéséhez köteles kijelölni. Felelős képviselőként nem lehet több mint egy telephelyen dolgozni. Az a vállalkozó, aki egynél több telephellyel vagy társult létesítménnyel rendelkezik és kézműipari vagy szakképesítéshez kötött vállalkozást működtet, köteles mindegyik ilyen létesítményre legalább egy felelős képviselőt kinevezni.

A vállalkozó a felelős képviselő kinevezését, valamint feladatkörének megszűnését 15 napon belül bejelenti a hivatalba. Új felelős képviselő kinevezésére a vállalkozónak legfeljebb 15 napja van.

3.2.2. Egyéni vállalkozások típusai

A vállalkozói jogosultság megszerzésének előfeltételei alapján az egyéni vállalkozások lehetnek:

- **kézműipari** — kézműipari vállalkozások jegyzékét a törvény 1. számú melléklete tartalmazza. Szakmai alkalmasság igazolása szükséges az adott szakmában vagy tanulmányi szakon szerzett szakképesítést igazoló bizonyítvánnyal.
- **szakképesítéshez kötött** – szakképesítéshez kötött vállalkozások jegyzékét a törvény 2. számú melléklete tartalmazza. – A szakképesítést meghatározó előírások a törvény 2. számú mellékletében találhatók vagy ez a melléklet határozza meg.
- **szakképesítéshez nem kötött, szabadon gyakorolható** – vállalkozások, amelyek nem szerepelnek a 1. és 2. mellékletben, és megnevezésük nem felel meg a mellékletekben felsorolt vállalkozások tartalmának. E vállalkozási tevékenységek működtetéséhez csak az általános előfeltételeket kell teljesíteni.

3.2.3 Vállalkozói jogosultság

Bárki, aki vállalkozást kíván folytatni, köteles ezt bejelenteni az illetékes Hivatalba, a természetes személy lakóhelye, a jogi személy székhelye szerint. Ha azonban külföldi személyről van szó, az illetékes Hivatal a külföldi személy vállalata székhelyének címe szerint vagy a külföldi személy szervezeti egységének telephelye szerint határozzák meg. Ha Szlovákiában több szervezeti egysége van, akkor az illetékes Hivatal külföldi személy választhatja meg.

2007. október 1-jétől a természetes vagy jogi személy vállalkozása bejelentésével egyidejűleg igénybe veheti az egyablakos ügyintézési pont szerepét is betöltő Hivatal szolgáltatásait is, azaz az adóalany nyilvántartásba vételét az adóigazgatásnál és a telephely létesítés bejelentését. Ezen kívül a természetes személyek itt bejelentkezhetnek a kötelező egészségbiztosítás rendszerébe, és ezzel egyidejűleg bejelenthetik az önálló jövedelemszerző tevékenységet végző személy járulékfizetőjének változtatását.

Különböző hivatalok információs rendszerei az egyéni vállalkozók jegyzékének közvetítésével kapcsolódnak össze, amelybe az adatok rögzítését a Hivatal végzi. Az egyéni vállalkozók jegyzéke késedelem nélkül szolgáltat adatokat az adóhivatal és az egészségbiztosító társaságok rendszerében történő nyilvántartásba vétel vagy a bünyügyi nyilvántartási kivonat megszerzése érdekében.

Külföldi személy a bejelentéshez csatolja bűnügyi nyilvántartási kivonatát, valamint annak a személynek bűnügyi nyilvántartási kivonatát, aki nem szlovák állampolgár, ha külföldi vállalkozás vezetője vagy külföldi vállalkozás telephelyének vezetője. A bűnügyi nyilvántartásból származó kivonat a benyújtáskor nem lehet 3 hónapnál régebbi, és azt hivatalosan hitelesített fordítással együtt kell benyújtani.

A vállalkozás bejelentéséhez külön jogszabály szerinti közigazgatási illeték megfizetése kapcsolódik.

Ha a bejelentési űrlap tartalmazza a szükséges adatokat és a vállalkozó megfelel a törvény által előírt összes feltételnek, a Hivatal legkésőbb a kérelem kézhezvételétől számított 3 munkanapon belül kiadja a vállalkozói jogosultságról szóló igazolást.

A vállalkozási engedély a Szlovák Köztársaság egész területén érvényes.

Az egyéni vállalkozói tevékenységre való jogosultság megszűnik a természetes személy halála napján vagy jogi személy megszűnése napján, a jogosultsági igazoláson feltüntetett határozott idő eltelté napján, hatósági döntés következtében vagy az egyéni vállalkozói tevékenység megszűnése bejelentése napján.

A vállalkozó bejelentheti a Hivatalnak vállalkozása szüneteltetését, amely nem tarthat 6 hónapnál rövidebb és 3 évnél hosszabb ideig.

3.3 Egyablakos ügyintézési pont (JKM)

Az egyablakos ügyintézési pontok feladata a szlovák és a külföldi vállalkozók szlovák piacra való belépésének megkönnyítése. Az JKM-eket az összes EU-tagállamban és az EGT-megállapodás államaiban létrehozták, és ezek „EUGO Network” elnevezésű, az egyablakos ügyintézési pontok páneurópai hálózatát alkotják.

A JKM-en keresztül egy helyen lehet intézni az vállalkozói tevékenység megkezdésével és a vállalkozással kapcsolatos minden adminisztrációs kötelezettséget (pl.: vállalkozás bejelentése, cégbejegyzési kérelem, bejelentkezés a kötelező egészségbiztosítási rendszerbe, a változások bejelentése, az vállalkozói tevékenység megszüntetése stb.). Ezen szolgáltatások mellett a JKM részletes információkat nyújt az vállalkozói jogosultság keletkezésével kapcsolatban is.

Szlovákiában az egyablakos ügyintézési pontok működési formája 49 tényleges iroda és 1 elektronikus egyablakos ügyintézési pont (e-közzszolgáltatás).

Szlovákiában 2007. október 1-jén alakították ki az egyablakos ügyintézési pontok (JKM) rendszerét, amelynek feladatait ténylegesen a járási hivatalok vállalkozási osztályai látják el. A JKM információt szolgálat és lehetővé teszi a vállalkozói jogosultság megszerzését az egyéni vállalkozásról szóló törvény értelmében, és 2010. június 1-jétől a külön egyedi jogszabályozás alapján létrejövő egyéni vállalkozói jogosultság kiadását is. A JKM irodákról további információt a következő címen talál:

<https://www.minv.sk/?fyzicke-jednotne-kontaktne-miesta-v-sr>

2012. január 1-jétől működik Szlovákiában egy elektronikus JKM, amely részletes információt nyújt az egyéni vállalkozás elindításának feltételeiről az egyes szolgáltatások vonatkozásában, lehetővé teszi a vállalkozói jogosultságot igazoló okirat elektronikus lekérését a Szlovák Köztársaság Közigazgatási Központi Portálján keresztül. További információ az elektronikus JKM-ről a következő oldalon található: <https://www.minv.sk/>

Vállalkozói tevékenység az EU / EGT tagállamaiban

Az EU / EGT-országokban a vállalkozói tevékenység iránt érdeklődő személyek igénybe vehetik az egyes nemzeti JKM-ek szolgáltatásait, amelyek vállalkozással kapcsolatos információkat nyújtanak számukra, és lehetővé teszik a vállalkozói jogosultság elektronikus úton való kérelmezését.

Az EU és az EGT-tagállamok nemzeti JKM elérhetőségeket az EUGO egyablakos kapcsolattartó pontok hálózatán talál: https://ec.europa.eu/growth/single-market/services/services-directive/in-practice/contact_seu

3.4 Cégjegyzék

A cégnyilvántartási törvény meghatározza az egyes vállalkozások számára a cégjegyzékbe bevezetendő adatok listáját. Ha a bejegyzett adatok közül bármelyik megváltozik, a cégnyilvántartási törvény előírja, hogy kérelmet kell benyújtani az adatváltozás cégjegyzékbe való bejegyzésére. A kérelmet papíron / okirat formájában vagy elektronikus úton lehet benyújtani a kerületi bíróság székhelyén található nyolc járási bíróságon, amelyek jegyzéke és elérhetősége megtalálható a következő címen: <https://obcan.justice.sk/infosud/>
A cégjegyzéki bejegyzés közigazgatási illetékének összegét a SNR. 71/1992 számú törvénye mellékletének értelmében kell meghatározni. Elektronikus benyújtás esetén az illeték mértéke a bírósági illetékek jegyzékében rögzített összeg 50% -ának felel meg a 71/1992 számú törvény szerint a bírósági illetékekről és a cégjegyzéki kivonat illetékéről, látogasson el a: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/71/20180101#prilohy>.

3.5 Statisztikai számjel (IČO) megállapítása

Törvénytár 272/2015 számú a jogi személyek, vállalkozók és hatóságok nyilvántartásáról, valamint egyes törvények módosításáról szóló törvény (a továbbiakban: RPO törvény) szerint statisztikai számjelt kap:

- minden jogi személy, természetes személy - vállalkozó és állami hatóság;
- minden fióktelep, minden külföldi vállalkozás és a külföldi vállalkozás minden szervezeti egysége,
- minden regisztrált fióktelep.

Mindegyik jogi személy, természetes személy - vállalkozó, hatóság, fióktelep, külföldi személy vállalkozása, és bejegyzett szervezeti egység csak egy statisztikai számjelt kap.

A statisztikai számjelt a Statisztikai Hivatal a köteles személy, aki a nyilvántartásokba való bejegyzésért felelős, (pl.: cégjegyzék, egyéni vállalkozók jegyzéke, politikai pártok nyilvántartása stb.) kérelme alapján adja ki. A köteles személy a statisztikai számjelt a kérelemben meghatározott személy tudomására hozza.

A köteles személy elektronikus formában nyújtja be a Statisztikai Hivatalhoz a statisztikai számjel (IČO) iránti kérelmet webnyomtatványon – ún. „Generátor IČO”, amelyet a statisztikai hivatal bocsát rendelkezésre.

A statisztikai számjelt a Statisztikai Hivatal haladéktalanul a kérelem beérkezése után, elektronikus formában elküldi a köteles személynek és ha ilyen nincs, akkor annak aki részére azt megállapították; nem készül határozat a statisztikai számjel megállapításáról. A statisztikai számjel megállapítása az RPO törvény szerint illetékmentes.

4. VÁLLALATI FINANSZÍROZÁSI FORRÁSOK SZLOVÁKIÁBAN

Szlovákiai kis- és középvállalkozások különböző finanszírozási forrásokkal rendelkeznek, amelyek magán- és állami forrásokból, belső és külső forrásokból származhatnak.

Vállalti finanszírozás belső forrásai

A vállalat belső forrásokból való finanszírozásán azt értjük, amikor a vállalat saját pénzügyi-gazdasági tevékenységéből származó forrásokat saját szükségletei fedezésére használja fel. A vállalati igények finanszírozásának e forrásai csak a vállalat gazdasági tevékenysége során jelennek meg.

Attól függően, hogy a vállalat honnan jut a forráshoz, az alábbi finanszírozási formákat különböztetjük meg:

- Nyereség visszaforgatása - önfinszírozás,
- Értékcsökkenési leírásból,
- Felhalmozott tartalékokból,
- Pénzeszközök felszabadítása ésszerűsítés, vagyon átrendezés, műszaki fejlődés alkalmazása eredményeként.

Külső finanszírozási források - programok, mechanizmusok és intézmények

Számos program, mechanizmus és intézmény létezik, amely segítő kezet nyújt a vállalkozónak, például:

- Garanciaprogramok - Slovenská záručná a rozvojová banka (Szlovák Garancia és Fejlesztési Bank)
- Hitelprogramok - Slovak Business Agency, Slovenská záručná a rozvojová banka, Všeobecná úverová banka, a.s., Československá obchodná banka a.s., Slovenská sporiteľňa, a.s., Tatra banka, a.s., OTP Banka Slovensko, a.s., UniCredit Bank, a.s., stb. (Slovak Business Agency , Szlovák Garancia- és Fejlesztési Bank, Általános Hitelbank, Csehszlovák Kereskedelmi Bank, Szlovák Takarékpénztár, Tatra bank, OTP Bank Slovensko, UniCredit Bank, stb.)
- Hozzájárulási programok - az SZK Gazdasági Minisztériuma, az SZK Környezetvédelmi Minisztériuma, az SZK Közlekedési és Posta- és Távközlési Minisztériuma, Slovak Business Agency, Szlovák Garancia- és Fejlesztési Bank, Szlovák Befektetési és Kereskedelmi Fejlesztési Ügynökség stb.
- Tőkebevitel - társaságok, ill. kockázati tőkét biztosító üzleti angyalok.

4.1 Befektetési ösztönzők

A Szlovák Köztársaságot jelentős regionális különbségek jellemzik, a befektetési ösztönzők pedig azokhoz az eszközökhöz sorolhatók, amelyek a befektetőket arra ösztönzik, hogy új telephelyeiket elsősorban a kevésbé fejlett régiókba, azaz a magasabb munkanélküliséggel rendelkező térségben helyezték el.

A befektetési ösztönzők egyik alapjellemzője az egy adott régióhoz való kapcsolódás és, hogy mind a külföldi, mind a hazai vállalkozók számára azonos feltételek mellett elérhetők.

A vonatkozó jogszabályok szerint a beruházási támogatással támogatható projektek a következő csoportokba sorolhatók:

- ipari termelés
- technológiai központok
- ipari termelési és technológiai központ kombinált projektjei
- regionális szolgáltató központok

A fenti csoportok mindegyikén belül feltételeket határoztak meg, amelyeknek teljesülniük kell ahhoz, hogy igénybe vehető legyen a támogatás.

A beruházási támogatás az alábbi formában nyújtható:

- immateriális javak és tárgyi eszközök beszerzési támogatása,
- jövedelemadó-kedvezmények,
- munkahelyteremtő támogatások,
- ingatlan átruházása vagy ingatlan bérlease, amelynek értéke alacsonyabb, mint az ingatlan vagy az ingatlan bérleti értéke, amelyet szakértői vélemény határoz meg.

A Szlovák Köztársaságban a beruházási támogatások jogi kereteit a regionális beruházási támogatásokról szóló 57/2018 sz. törvény tartalmazza, amely teljes mértékben összhangban van az uniós jogszabályokkal.

A módosított 561/2007 számú a beruházási támogatásokról szóló törvény értelmében a regionális beruházási támogatás és technológiai központok építésére vagy bővítésére irányuló foglalkoztatást elősegítő támogatás iránti kérelmet az illetékes minisztériumhoz lehet benyújtani.

A beruházási támogatás iránti kérelmet csak olyan jogi vagy természetes személy - vállalkozó nyújthatja be, akinek vállalkozási helye vagy székhelye a területen van. Ösztönzők igényelhetők ipari termelési projektekhez vagy technológiai központokhoz vagy ezek kombinációihoz és regionális szolgáltató központokhoz. Mindegyik támogatott területre vonatkozóan külön feltételeket állapítottak meg, amelyeknek a beruházási támogatások kérelmezőinek meg kell felelniük, többek között a kért támogatás formájától függően. A beruházási támogatás anyagi és immateriális javak beszerzési támogatás, jövedelemadó-kedvezmény, új munkahelyek létrehozásához való hozzájárulás, valamint immateriális javak átruházása vagy lízingelése a szakértői vélemény által meghatározottnál alacsonyabb értéken formájában nyújtható.

A szlovákiai regionális különbségeket a támogatás intenzitása is tükrözi:

- Nyugat-Szlovákia (Pozsony kivételével) - a támogatás maximális intenzitása az összes elszámolható költség 25% -a
- Közép- és Kelet-Szlovákia 35%.

Ezek a támogatási intenzitások további 10% -kal növelhetők középvállalkozások és 20% -kal kisvállalkozások esetében.

Elszámolható projektköltségek, amelyekből a támogatás összegét kiszámítják, lehetnek például: ingatlanok, épületek, gépek és berendezések beszerzésének, ipari jogok és engedélyek beszerzési költsége, földterület, épületek technológiai bérleti díja, és bérköltség.

A beruházási támogatást kérelmezők által teljesítendő alapfeltételek pl.

- új vállalkozás létrehozása vagy a meglévő termelés kiterjesztése / diverzifikálása. A projekttel kapcsolatos munka megkezdése előtt a Szlovák Köztársaság Gazdasági Minisztériumához egy beruházási tervet kell benyújtani.
- beruházási költségek minimalizálása és a beruházási projekt végrehajtása 3, ill. 5 éven belül (az elszámolható költségek összegétől függően) a támogatás jóváhagyásáról szóló határozat kézhezvétele után.

A támogatott területek mindegyikére egyedi feltételeket állapítanak meg, amelyeknek a beruházási támogatási kérelmezőknek meg kell felelniük, a támogatás formájától, helyétől és attól függően, hogy a beruházási projektet úgynevezett prioritási területen hajtják-e végre.

Kutatási és fejlesztési ösztönzők

A 185/2009 számú a kutatás és fejlesztési ösztönzőkről szóló, valamint az 595/2003 számú módosított jövedelemadó törvény alapján lehetőség nyílik költségvetési állami támogatás igénylésére az alapkutatás, alkalmazott kutatás vagy kísérleti fejlesztés támogatására, projekt megvalósíthatósági tanulmány kivitelezésére, az ipari tulajdon védelmének biztosítására, magasan képzett kutatói alkalmazott ideiglenes kinevezésére, és jogi személy jövedelemadó kedvezményére legfeljebb három egymást követő adó időszakban (MF SR).

További információk: www.minedu.sk.

Kutatási, fejlesztési és az innovációs projektek támogatásának egyéb módjai:

- Szlovák Innovációs és Energiaügynökség (www.siea.sk/)
- A Szlovák Köztársaság Oktatási Minisztériumának Strukturális Alapokra vonatkozó Ügynöksége (www.asfeu.sk/)
- Ügynökség a kutatás és fejlesztés támogatására (<https://www.apvv.sk>)
- A Szlovák Köztársaság Oktatási Minisztériumának kutatási és fejlesztési ösztönzői (<https://stimuly.vedatechnika.sk/>)

A kutatási és fejlesztési költségek jóváírása (szuper jóváírás) egy másik állami támogatás, amelyben a kutatást és fejlesztést végző adófizetők jóváírhatják a veszteséggel csökkentett adóalap összegéből a:

- kutatásra és fejlesztésre fordított kiadások 100% -át abban az adóidőszakban, amelyre az adóbevallást vonatkozik;
- a teljes kutatás és fejlesztési kiadás (költség) átlaga közötti pozitív különbség 100%-át:
 - abban az adóévben, amelyre az adóalap a szuperjóváírást érvényesíti és a közvetlenül azt megelőző adóévben, és
 - azt két közvetlenül megelőző adózási időszakban.

Crowdfunding - az innováció finanszírozása

Crowdfunding egy további lehetőség a vállalkozási tevékenység alternatív finanszírozási formái közül, amelynek az a célja, hogy a projekteket a lakosságtól beszedett kisebb összegek révén finanszírozzák. A projektet a StartLab helyi szlovák közösségi crowdfunding platformon teheti közzé, vagy a Kickstarter portálon keresztül szólíthatja meg a nemzetközi nyilvánosságot. Azok az emberek, akiknek a projekt felkeltette érdeklődését és támogatni szeretnék azt, ezt közvetlenül a portálon keresztül tehetik meg, különböző összegű pénzügyi hozzájárulással, vagy például „előzetesen” megvásárolhatják a terméket / szolgáltatását.

A nagyobb és korszerűbb vállalatok tőkenöveléshez/fejlesztéshez az úgynevezett „crowdfunding” befektetési platformon is hozzájuthatnak, a társaság egy százalékáért cserébe. Ezek olyan projektek, amelyeknek a kitűzött célösszege sokkal magasabb, tízezrek vagy százazrek euróban. Szlovákiában ezt a finanszírozási módot a Crowdberry vagy a Conda „crowdfunding” platformoknak köszönhetően alkalmazhatják..

A crowdfunding területén három befektető típus fedez meghirdetett projekteket, nevezetesen:

- **„donators”** - pénzeszközöket fektetnek be anélkül, hogy bármiféle megtérülést várnának, akár pénz, akár projekt eredményeként;
- **„adopters”** - főként olyan eszközökbe fektetnek be, amelyek célja új termékek előállítása. Ezek a befektetők elvárják, hogy a projekt eredményét azonnal megkapják annak befejezése után;
- hagyományos befektetők - profitot várnak befektetésükből.

Crowdfunding_páneurópai jelenség. Az Európai Bizottság a 28 EU-tagállam közül 22-ben azonosított működő platformokat. Az ilyen típusú finanszírozás felhasználása és növekedési üteme azonban az egyes tagállamoknál jelentősen eltér, de ez bizonyos mértékben tükrözi az egyes tőkepiacok méretét és fejlődését.

4.2 A Szlovák Köztársaság kis- és középvállalkozásainak támogatási keretrendszere

A Szlovák Köztársaságban a kis- és középvállalkozások támogatási keretrendszer (a továbbiakban: keretrendszer) tárgya a de minimis támogatás nyújtása (a továbbiakban: a támogatás), a 2013. december 18-i 1407/2013 számú EU bizottsági rendelettel összhangban, támogatott szolgáltatások formájában.

A keretrendszer célja a vállalkozók támogatása vállalkozási készségeik fejlesztésének és a kkv-k versenyképességének javítása érdekében az EU egységes piacon vagy harmadik országok piacán. A keretrendszer az EU kezdeményezéséből indul és a kis- és középvállalkozásokról szóló törvény (Small Business Act) alapelveire épít, különösen az 1. alapelvre: Olyan környezet megteremtése, amelyben a vállalkozók és a családi vállalkozások növekedhetnek és üzleti vállalkozásukból jövedelmet érhetnek el; 7. alapelvre: Az egységes piac nyújtotta lehetőségek kihasználása; 8. alapelvre: A kkv-k készségeinek fejlesztése és az innováció minden formája; 10. alapelvre: Nemzetközivé válás és a Szlovák Köztársaság külső gazdasági kapcsolatainak stratégiája a 2014–2020 közötti időszakra.

A támogatás célja a startup vállalkozások és a meglévő kkv-k támogatása a rendszer olyan alkotóelemei révén, amelyek lehetővé teszik a kedvezményezett számára az üzleti ismeretekhez és tapasztalatokhoz való hozzáférést, valamint az üzleti vállalkozások növekedését és bővítését a Szlovák Köztársaságban, az EU egységes piacon vagy harmadik országok piacán.

A támogatás nyújtója a Szlovák Köztársaság Gazdasági Minisztériuma, mint a Kutatási és innovációs operatív program közbenő szerve.

A keretrendszer végrehajtói:

- Nemzeti Vállalkozói Központ (NPC) - <https://www.npc.sk/sk/services/>
- Szlovák Beruházási és Kereskedelmi Fejlesztési Ügynökség (SARIO) - <https://www.sario.sk>,
- A Szlovák Köztársaság Tudományos és Műszaki Információs Központja (CVTI SR) - <https://www.cvtisr.sk>

E keretrendszerben a Szlovák Köztársaság egész területén támogatást lehet nyújtani kis- és középvállalkozásoknak (kkv-knak).

A keretrendszert 15 komponens segítségével valósítják meg, amelyek a keretrendszer szolgáltatásait tartalmazzák.

1. komponens - Külföldi szakmai gyakorlat - a külföldi szakmai gyakorlat megvalósítására összpontosító elem. A komponens szolgáltatásai főleg a következőket tartalmazzák:

- Repülés előtti felkészítés, amely például egyéni és / vagy csoportos tanácsadás, amelynek célja a kedvezményezett felkészítése a sikeres szakmai gyakorlatra,
- Biztosítani egy szakmai gyakorlaton való meghatározott idejű részvételt egy kiválasztott külföldi országban.

2. komponens - Kombinált szakmai gyakorlatok - a kombinált szakmai gyakorlatok megvalósítására összpontosító kül- és belföldi piacokon. A komponens szolgáltatásai főleg a következők:

- részvétel korlátozott időtartamú gyakorlaton a Szlovák Köztársaság területén,
- részvétel egy kiválasztott külföldi országbeli gyakorlaton korlátozott ideig.

3. komponens - Részvétel nemzetközi szakmai rendezvényeken, amelyek lehetővé teszik a kedvezményezettek számára, hogy részt vegyenek olyan nemzetközi szakmai rendezvényeken, amelyek pl. üzleti trendekkel, szektorokkal és ágazatokkal kapcsolatos ismereteket nyújtanak.

4. komponens - Csoportos tanácsadás - lehetővé teszi a kedvezményezetteknek a következőkben való részvételt:

- a) csoportos tájékoztató, népszerűsítő és motivációs tevékenységek (pl. versenyek, sikeres üzleti gyakorlat példái, konferenciák, információs szemináriumok stb.)
- b) csoportos képzések, amelyek célja a vállalkozói készségek és kompetenciák fejlesztése. A komponens szolgáltatásokat elsősorban a következő tematikus területeken valósítják meg: marketing; pénzügy; törvények és jogszabályok; EU-programok; export és nemzetközivé válás; e-üzleti eszközök, alternatív üzleti és támogatási platformok, alternatív üzleti formák stb.

5. komponens - Rövid távú egyéni tanácsadás - rövid távú egyéni tanácsadás kedvezményezettek számára, akiket érdeklí vállalkozásuk növekedése és bővülése a szlovák és / vagy külföldi piacokon. Az 5. alkotóelem célja alapvető szakértői tanácsadás a kkv-k működési és részleges problémáiról.

6. komponens - hosszú távú egyéni tanácsadás - hosszú távú egyéni tanácsadás azon kkv-k által megválasztott vállalkozási területen, amelyek fejleszteni és bővíteni szeretnék vállalkozásukat a szlovák és / vagy a külföldi piacokon.

6. komponens stratégiai jellegű kkv-k problémáinak átfogó megoldására irányul, különösen az olyan téma területeknél, mint a: marketing; pénzügy; jog és jogszabályok; menedzsment, projekt-tanácsadás az EU közösségi programjai területén; export és internacionalizáció; alternatív kereskedési platformok; e-üzleti eszközök; stratégiai tanácsadás.

7. komponens - A kkv növekedés és internacionalizáció támogatása - szolgáltatások olyan kedvezményezettek számára, akik fejleszteni és bővíteni szeretnék vállalkozási tevékenységüket a szlovák és / vagy a külföldi piacokon, pl.:

- a) egyéni részvétel prezentációs rendezvényeken, például vásárokon és kiállításokon,
- b) a kkv-k támogatása az elektronikus médián keresztül;
- c) projektdokumentáció elkészítése az egységes programokban való részvétel céljából.

8. komponens - Képzési e-shopok - szolgáltatások kedvezményezettek számára, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy korlátozott ideig használják a rendszer végrehajtója által üzemeltetett képzési e-shopot az alábbiak révén:

- a) a képzési e-shop ingyenes használata,
- b) egyedi tanácsadás az érintett e-shop területén.

Az e-shop képzésben a tevékenységek arra irányulnak, hogy korlátozott ideig támogatást nyújtsanak a virtuális tér - az e-shop - ingyenes használatának formájában. Ebben a térben a résztvevő megtanulja, hogyan kell üzleti tevékenységet folytatni ilyen körülmények között, és milyen veszélyekkel kell szembenéznie. Az e-shopban végzett tevékenységek a virtuális tér használatán túl a szolgáltatások igénybevételét is tartalmazzák, a tevékenység típusára összpontosító egyéni tanácsadás formájában.

9. komponens - Creative Point Komponent 9 alkotja a, Creative Point-ot, amely a Creative Point-ban a rendelkezésre álló technológiákkal megvalósított szolgáltatások összességét képviseli a kreatív készségek fejlesztése és az innováció ösztönzése, valamint új termékek és tervek készítése érdekében. A Creative Point szolgáltatásai azoknak a kedvezményezetteknek szólnak, akik fejleszteni és bővíteni szeretnék vállalkozási tevékenységüket a szlovák és / vagy a külföldi piacokon. A kedvezményezetteknek lehetősége van üzleti ötleteik, modellek, prototípusok, tervek

és hasonlók létrehozására, tesztelésére technológiai berendezések felhasználásával. Főleg a következő típusú szolgáltatásokról van szó:

- a) a szlovákiai kkv-vállalkozások technológiai fejlődését ösztönző gépek és technológiák ingyenes használata,
- b) egyszeri, egyedi tanácsadás a munkabiztonságról a gépeknél és berendezéseknél a Creative Pointon;
- c) részvétel: - csoportos tájékoztató tevékenységekben (pl. versenyek, sikeres üzleti gyakorlatok, kiállítás stb.), - csoportos szakértői tanácsadások és speciális műhelyek a 9. komponens témakörén belül.
- d) rövid távú egyedi szakértői tanácsadás a 9. komponenshez tartozó témák iránt érdeklődő kedvezményezettek számára,
- e) hosszú távú egyéni szakértői tanácsadás a kedvezményezettek számára, akik érdeklődnek a 9. komponenshez tartozó témákról.

10. komponens - Inkubátor - az Inkubátor támogató infrastruktúra biztosításával és elérésével kapcsolatos szolgáltatásokból áll, amely kétféle tagság formájában alkot „hátteret” a kedvezményezettek számára:

a) Tényleges tagság az Inkubátorban a következő szolgáltatások felhasználását teszi lehetővé:

- adminisztratív helyiségek ingyenes használata,
- konferenciatermek ingyenes használata,
- műszaki helyiségek ingyenes használata,
- infrastruktúra kialakításával kapcsolatos szolgáltatások,
- a kedvezményezett székhelye / vállalkozási helye címének a realizáló címére történő bejegyzési lehetőséggel kapcsolatos szolgáltatások;
- és egyéb műszaki és adminisztratív jellegű szolgáltatások

b) Virtuális tagság az Inkubátorban a következő szolgáltatásokat foglalja magában:

- a virtuális inkubátor résztvevőinek fenntartott védett virtuális tér ingyenes használata,
- a kedvezményezett székhelye / vállalkozási helye a helye címének a realizáló címére történő bejegyzési lehetőséggel kapcsolatos szolgáltatások;
- a konferenciatermek ingyenes használata.

Az inkubátor tevékenysége arra irányul, hogy támogatást nyújtson a keretrendszer értelmében hetente a hét minden napján, 24 órában bérmentve munkahelyet bocsásson rendelkezésre a kedvezményezett-tel kötött szerződés teljes időtartama alatt. A bérlet a munkahelyen kívül tartalmazza az internet-kapcsolatot és a másolási eszközök használatának lehetőségét is. Az inkubátorban való tartózkodás ideje alatt az inkubátorban részt vevő a munkahelyen túlmenően további kiegészítő támogató szolgáltatásokat is igénybe vesz, különféle típusú eseményeken történő tanácsadás és részvétel formájában.

11. komponens - Inkubációs programszolgáltatások – az inkubátoros program szolgáltatásaiból áll, amelyek átfogó támogatási koncepciót képviselnek a kedvezményezettek számára az inkubátorban való tartózkodásuk során. Az inkubációs program szolgáltatásai a következőket tartalmazzák:

- a) szakmai és hosszú távú tanácsadási szolgáltatások egyedi konzultációk formájában, különösen a következő tematikus területeken, mint például: menedzsment, törvények és jogszabályok, adók és számvitel, marketing, pénzügy, emberi erőforrás menedzsment, vállalkozási információk technológia, szellemi / ipari tulajdon védelme stb.

- b) részvétel a következőkben:
 - csoportos tájékoztató tevékenységek (pl. versenyek, road show-k, sikeres üzleti vállalkozások bemutatása, workshopok stb.),
 - csoportos szakmai tanácsadás, amely a vállalkozás támogatására, az üzleti tevékenység fejlesztéséhez szükséges kapcsolatok létesítésének lehetőségére összpontosít, stb.,
 - csoportos képzés, amelynek célja a hálózatépítés előmozdítása.
 - az inkubációs program szolgáltatásait (11. komponens) csak a 10. komponens kedvezményezettjei használhatják.

12. komponens - Trade Point szolgáltatások A 12. komponens Trade Point szolgáltatásokból áll, amelyek telje mértékben támogatják a szlovák kkv-k internacionalizációját. A Trade Point szolgáltatásai a következőket tartalmazzák:

- rövid távú egyéni tanácsadás, különösen a következő tematikus területeken, mint például a marketing és befektetési tevékenységek támogatása (pl. franchising, különféle engedélyek stb.), a külföldi piacokra vonatkozóan, a jogi tanácsadás a külföldi piacokra való belépéshez, identifikáció, kommunikáció és negociáció az üzleti partnerekkel, e-üzleti lehetőségek, alternatív kereskedési platformok stb.
- hosszú távú egyéni tanácsadás, különösen a következő tematikus területeken, mint például a marketing és befektetési tevékenységek támogatása (pl. franchise, különféle engedélyek stb.), külföldi piacokra összpontosítva, a jogi tanácsadás a külföldi piacokra való belépéshez, identifikáció, kommunikáció és negociáció az üzleti partnerekkel, e-üzleti lehetőségek, alternatív kereskedési platformok stb.
- ágazati területi elemzések kidolgozása és hozzáférhetőségük biztosítása a kkv-k internacionalizációja támogatásának érdekében;
- a kkv-k internacionalizációs potenciáljának növelése üzleti és technológiai profilok létrehozásával, ideértve a személyes látogatást a cégnél, tevékenysége jobb megismerésének és a vállalati profil jobb előkészítésének céljából
- Részvétel: - csoportos információs tevékenységekben (pl. versenyek, sikeres vállalkozások bemutatása, workshopok stb.) - csoportos szakmai tanácsadás olyan témákban, mint például az alternatív üzleti platformok népszerűsítése, az e-üzlet fejlesztése és az EU közösségi programjaihoz való hozzáférés megkönnyítése.

13. komponens - A CVTI SR szolgáltatásai, amelyek a kkv-k támogatási rendszerét alkotják, a szellemi / ipari tulajdonkezelés tematikus területére összpontosít. A CVTI SR szolgáltatásai a következők:

- részvétel: - csoportos információs tevékenységekben (pl. versenyek, sikeres vállalkozások bemutatása, workshopok stb.) - csoportos szakmai tanácsadás a szellemi / ipari tulajdonnal és ezek vállalkozásban való alkalmazásával kapcsolatos témákban,
- rövid távú egyéni tanácsadás kedvezményezettek számára, akik szeretnének tenni vállalkozásuk fejlesztése és bővítése érdekében a szlovák és / vagy a külföldi piacokon, a szellemi / ipari tulajdon terén és az üzleti vállalkozáson belüli alkalmazásukban,
- egyszerű egyedi tanácsadás a munkabiztonságról a FabLab műhelyében,
- gépek és technológiák ingyenes használata, elősegítve a kkv-vállalkozások technológiai fejlődését Szlovákiában.

A FabLab tevékenysége arra összpontosul, hogy támogatást nyújtson a gépek, berendezések és technológiák ingyenes kölcsönzése formájában az adott szervezet nyitvatartási ideje alatt. A FabLab tevékenysége a berendezések használata mellett magában foglalja a különféle rendezvényeken való részvétel lehetőségét is, amelyek célja a technológia vállalkozáson belüli felhasználásának előmozdítása.

14. komponens - Bemutatók és üzleti rendezvények - bemutatók és üzleti rendezvények szervezése, amely magában foglalja a nemzeti expozíciók megvalósítását külföldi vásárokon és kiállításokon, vállalkozói kiküldetéseket, kooperációs, források beszerzésére és egyéb vállalkozást támogató rendezvényeket és kkv összekapcsolását azok számára, akik biztosítani szeretnék vállalkozásuk fejlődését és bővítését a szlovák és / vagy a külföldi piacokon. A komponens szolgáltatásai a következők:

- kedvezményezettek részvétele közös nemzeti standon a kiválasztott külföldi kiállításokon és vásárokon;
- kapcsolódó előkészítő tevékenységek és kíséző rendezvények külföldön;
- részvétel üzleti missziókon, tematikus szemináriumokon, workshopokon, információs, szakértői és vitafórumokon és kerekasztal megbeszéléseken, valamint együttműködési és források beszerzése céljából szervezet eseményeken Szlovákiában és külföldön.

15. komponens - Export Akadémia - szolgáltatások kedvezményezettek számára, akik fejleszteni akarják készségeiket és szakértelmüket a nemzetközi tevékenységben. Komponens-szolgáltatások a következők:

- szakmai tanácsadás az új és magas kockázatú külföldi piacokra való terjeszkedés támogatására
- részvétel: - csoportos információs tevékenységekben (pl. versenyek, sikeres vállalkozások bemutatása, workshopok, road show stb.), - csoportos szakmai tanácsadás. A tanácsadás a külkereskedelmi technikára és műveletekre (úgynevezett hard skills), a tárgyalási készségekre és a külföldi partnerrel való kapcsolattartásra, a kommunikációra, a prezentációra és a kulturális különbségekre és szokásokra (úgynevezett soft skills), a jó példák elméletekre, helyhez kapcsolódó tanácsadásra, valamint szakmai továbbképzési tevékenységre és a külkereskedelemhez kapcsolódó tanácsadási-szakmai ciklusra irányul,
- szakértői tanácsadás a szlovák kkv-k kiutazást megelőző felkészítéssel kapcsolatban, hogy alapvető tájékoztatást kapjanak a területről, a közelgő eseményről, releváns kapcsolatokról a területen működő partnerekkel, tanácsot az exportált áruk vagy szolgáltatások finanszírozásához és a területen történő biztosításához, és így tovább.
- olyan kvalifikációs programok, amelyek fejlesztik a gyártók kapacitásait azáltal, hogy szakértelmüket tovább fejlesztik egymást követő csoportos képesítési konzultációk révén, amelyek szakmai növekedéshez és végül az ellátási lánc magasabb szintjére történő bejutás lehetőségéhez vezetnek.
- a kvalifikációs programok megvalósítását személyre szóló tanácsadás és szolgáltatásnyújtás előzi meg és követi - a kvalifikációs programok végrehajtása hatékonyságának helyszíni ellenőrzése.

Az e rendszer keretében nyújtott támogatást ingyenes szolgáltatások formájában nyújtják a kkv-k számára. Az elszámolható kiadások azok a kiadások, amelyek a kedvezményezettnél merülnének fel az egyes alkotóelemek alapján nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatban. Az elszámolható költségeket nem a kedvezményezett viseli.

A program keretében nyújtott támogatást közvetett módon hajtják végre a de minimis rendszer keretében, azaz: támogatott szolgáltatásokkal, amelyek a keretrendszer H) cikke értelmében, az egyes komponensek megvalósításával kapcsolatosak.

4.3 A kkv-kat és a versenyképességet támogató uniós programok

COSME program

A COSME (Competitiveness of Enterprises and SMEs a vállalatok és a kkv-k versenyképességéért) program egy olyan uniós eszköz, amely kifejezetten a vállalkozások és a kkv-k versenyképességének, fenntarthatóságának és vállalkozási oktatásának előmozdítását célozza. Az eszköz működését a 2014–2020-as költségvetési időszakra tervezik, 2,3 milliárd eurós előirányzott költségvetéssel. A COSME program a CIP (versenyképességi és innovációs keretprogram) 2007–2013-as programozási időszakban elért eredményeire épül, amely 21 milliárd hitel és 3 milliárd kockázati tőke mozgósítását segítette 383 000 európai kkv számára.

A COSME a következő területeken támogatja a kkv-kat a jelenlegi programozási időszakban (2014–2020):

- A forráshoz jutás javítása
- Az internacionalizáció és a piacokhoz való hozzáférés javítása
- Versenyképes környezet megteremtése
- Vállalkozói kultúra ösztönzése. A COSME egy olyan program, amely megvalósítja a „Small Business Act” (Törvény a kisvállalatokról) csomagot, amely tükrözi a Bizottság politikai akaratát a kkv-k központi szerepének elismerésére az EU gazdaságában.

A COSME költségvetési eszközeinek egészen 60% -át kkv-k forráshoz jutásának támogatására, 21,5% -át a kkv-k piacokhoz való hozzáféréseinek javítására, 11% -át a vállalkozások támogatására és 2,5% -át az európai vállalkozások versenyképessége keretfeltételeinek javítására szánták.

A COSME programot nemzeti szinten nemzeti pénzügyi közvetítőkön keresztül valósítják meg, akikől az egyes tagállamok vállalkozói finanszírozási lehetőséget kérhetnek üzleti projektjeikhez.

Számos portál, például az Európai Fiatal Vállalkozók Portálja, segíti a program céljainak elérését, a vállalkozások piacra jutásának javítását. Például az Enterprise Europe Network segíti az üzleti támogatási és tanácsadási célok megvalósítását. Szlovákiában (<https://www.een.sk/>) irodái vannak Bratislavában (három partner: BIC Bratislava, SBA és SOPK) és Presovban (RPIC Prešov).

A program hivatalos weboldala: <https://ec.europa.eu/growth/smes/cosme>

Programinformációk: <https://innonews.blog/cosme-europsky-program-pre-msp/>

Horizont 2020 keretprogram

A Horizont történelmileg a legnagyobb uniós program a kutatás-fejlesztés és az innováció támogatására. A programozási időszak költségvetése 80 milliárd euró, amelynek célja magánbefektetések vonzása. A program célja az európai innováció piaci bevezetésének elősegítése. A programot a Hetedik kutatás-fejlesztési keretprogram, a Versenyképességi és innovációs keret, valamint az Európai Innovációs és Technológiai Intézet 2007–2013-as programozási időszaki kezdeményezéseinek egyesítésével hozták létre.

Az Európai Bizottság és az EU tagállamai az innovációt a jövőbeli fenntartható gazdasági növekedés és a munkahelyteremtés egyik fő mozgatórugójaként azonosították. A „Horizont 2020” célja a kutatás-fejlesztés és az innováció fejlődése akadályainak felszámolása, és ezek összekapcsolása a köz- és magánszektor kezdeményezéseivel. A program három pillérre épül:

- Kiváló tudomány, az innovatív kutatás, az új technológiák és a kutatási infrastruktúra előmozdítására összpontosít;

- Az ipar vezető szerepe, amely a feltörekvő ipari technológiákban vezető szerep kialakítására, a kkv-k kockázati és innovációs forrásokhoz való hozzáféréseinek javítására irányul;
- Közös kihívások, középpontjában az egészségügyi kérdések, a demográfiai változások, az ökológiai élelmiszerek, a biztonságos, tiszta és hatékony energia, az intelligens zöld és az integrált közlekedés, az erőforrás-ellátás, az erőforrás-hatékonyság és az éghajlatváltozás hatásainak enyhítése van.

A Horizont 2020 program végrehajtása a Szlovák Köztársaság Oktatási, Tudományos, Kutatási és Sportminisztériumának hatáskörébe tartozik, amely a Horizont 2020 nemzeti koordinátora Szlovákiában. A minisztérium javaslatot tesz és a partnerekkel (Szlovák Tudományos és Technológiai Központ, valamint a Kutatási és Fejlesztési Ügynökség) együttműködve intézkedéseket hoz a szlovák egyetemek, kutatószervezetek és vállalkozások részvételének támogatására a Horizont 2020 programban. A szlovák szervezetek előző programokhoz (pl. hetedik keretprogram) viszonyított részvételnövelésének támogatása a szlovák tudomány új, 2020-ig tartó stratégiai dokumentumában rögzítették, amely az „SR-RIS3 SK intelligens szakosodásának kutatási és innovációs stratégiája”, valamint a K + F-politika egyik alapvető prioritása a következő időszakban.

A Horizont 2020 szlovákiai megvalósításának alapvető célkitűzései a szlovák K + F közösség aktiválása és a Horizont 2020-hoz benyújtott projektek számának jelentős növelése, valamint azok sikere az EU és más társult országokban működő kutatók rendkívül erős versenyében.

Ebben az összefüggésben a minisztérium létrehozta a nemzeti támogatási struktúrák rendszerét a Horizont 2020-val kapcsolatban, amely nemzeti küldöttekből, a nemzeti kapcsolattartók új hivatali irodájából és a szlovák kutatási és fejlesztési összekötő hivatalból áll Brüsszelben.

Céljuk a Szlovák Köztársaság érdekeinek védelme a Horizont 2020 kihívásainak előkészítése során, valamint a Horizont 2020-ban való részvétel iránt érdeklődő szlovák kutatók tájékoztatása és támogatása.

A nemzeti kapcsolattartó pontok a Szlovák Köztársaság Tudományos és Műszaki Információs Központjában találhatók, amelyet közvetlenül a Szlovák Köztársaság Oktatási, Tudományos, Kutatási és Sportminisztériuma irányít. Az NKP-k támogatják a projektek előkészítését és a konzorciumok megtalálását a programprojektekhez.

A kiválasztott terület esetében illetékes NCP megnevezését és elérhetőségét a következő címen találhatja meg: <http://novy.eraportal.sk/narodne-kontaktne-body/>

További tájékoztatás a programról: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/>

Egyéb EU programok

A kkv-k támogatására szolgáló uniós eszközökhöz tartoznak a közösségi alapok is, amelyek olyan nemzetközi partnerségi programok, amelyek közös program költségvetéséből részesülnek az Európai Bizottság központi irányításával és értékelésével. A közösségi programok elsősorban az EU-tagállamok közötti hosszú távú együttműködés elmélyítésére irányulnak.

EUROSTARS

Az Eurostars program az EU és az EUREKA kezdeményezés (a piacorientált kutatás előmozdítását célzó kormányközi kezdeményezés) 33 tagállamának közös programja, amelynek célja európai együttműködés olyan kkv-k között, amelyek kutatással és fejlesztéssel is foglalkoznak.

A jelenlegi, 2014–2020-as programozási időszakban az Eurostars program utódja az Eurostars 2, amely a nemzetközi kutatási projektek pénzügyi forrása. Nagy cégek, kutatóközpontok és egyetemek is részt vehetnek az Eurostars 2 projektekben, de csak a kkv-k partnereiként. Elsősorban azokat a projekteket támogatják, amelyek jelentősen befolyásolják az új technológia fejlesztését, az innovációt, a résztvevő kkv-k piaci és versenyfeltételeit.

A Szlovák Köztársaság Oktatási, Ifjúsági és Sportminisztériuma évi 500 000 eurót tervez évente az Eurostars 2 program 2014 és 2020 közötti időszakára a nemzetközi projektek szlovák résztvevőinek támogatására.

További tájékoztatás: www.eurostars-eureka.eu

LIFE +

Az Európai Bizottság és az EU tagállamai a LIFE + révén támogatást nyújtanak a környezet és az éghajlat védelme területén is. Ezen eszköz fő céljai, amelyek hozzájárulnak a fenntartható fejlődéshez és az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek eléréséhez, a következők:

- hozzájárul az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttéréshez;
- hozzájárul a környezet minőségének védelméhez és javításához, valamint a biodiverzitás csökkenésének megállításához és visszafordításához,
- felgyorsítja a politika kialakításának és végrehajtásának változását azáltal, hogy eljárási módokat javasol és terjeszt a környezetvédelmi és éghajlati célok elérésére;
- Az innovatív környezetvédelmi és éghajlatváltozási technológiák előmozdítása.

A LIFE program teljes költségvetése a 2014–2020-as programidőszakra 3, 45 milliárd EUR.

További információ: <http://ec.europa.eu/environment/life/>

Erasmus fiatal vállalkozóknak

Ha Ön fiatal vállalkozó, aki nemrég indította el vállalkozását vagy vállalkozás alapításán gondolkodik, jogosult lehet arra, hogy részt vegyen az Erasmus fiatal vállalkozók csereprogramjában. Ezzel lehetősége nyílik arra, hogy bizonyos időt töltsön valamelyik másik EU országban, egy már sikeresen működő vállalkozásnál dolgozzon egy tapasztalt vállalkozóval, kisvállalkozás vezetéséhez szükséges ismereteket és üzleti ötleteket gyűjtsön és cseréljen. A csereprogram 1-től 6 hónapig tart. Az Erasmus fiatal vállalkozóknak programot az Európai Bizottság finanszírozza, és a COSME programmal valósítja meg.

További információ: www.erasmus-entrepreneurs.eu

4.4 Regionális alapok – Interreg

Az Európai Unió pénzügyi támogatást nyújt regionális szinten is, amelyet nemcsak egy bizonyos társaság kap, hanem szubjektumok (gazdasági társaságok is) úgynevezett konzorciumot hoznak létre kutatási és fejlesztési intézményekkel, egyetemekkel vagy más szervezetekkel közösen. Együttműködésben közös projektet nyújthatnak be, és pénzügyi forrásokat szerezhetnek az egyes uniós programokból.

Az Interreg elsősorban a területi együttműködésre összpontosít annak érdekében, hogy megoldásokat találjon a közös problémákra, akár az egészségügy, a kutatás és az oktatás, a közlekedés vagy a fenntartható energia területén. A program célja a kohéziós politika fejlesztése, a tapasztalatcsere, a bevált gyakorlatok átadása vagy közös kezdeményezések az egyes tematikus területeken.

Az Interreg programok különböző szinten valósulnak meg:

- Interreg A (határokon átnyúló együttműködés) - elsősorban a szomszédos országok számára (SR - AT, SR - HU, SR - CR, stb.).
- Interreg B (transznacionális együttműködés) - A transznacionális együttműködés több EU-tagországot von be, hogy nagyobb régiót képezzenek (Szlovákia számára - a The Danube Transnational Programme a Central Europe).
- Interreg V C (régiók közötti együttműködés)

4.5 Exporttámogatás Szlovákiában

Az export állami támogatása Szlovákiában az EXIMBANKA SR banki szolgáltatásai által történik. A Bank küldetése a szlovák export támogatása banki és biztosítási tevékenységek révén. Az EXIMBANKA SR ügyfeleinek banki és biztosítási termékek széles skáláját kínálja, valamint lehetőség van ezek összekapcsolására is. Az ilyen összekapcsolás fő előnye a kölcsönök lehetséges legnagyobb mértékű bebiztosítása és a forrásnyerés folyamatának leegyszerűsítése. További információ közvetlenül az EXIMBANKA SR weboldalon: <https://www.eximbanka.sk/>

Nemzetközi Beruházási Bank (MIB)

A Nemzetközi Beruházási Bankot (The International Investment Bank – IIB), 1970-ben alapították Moszkvában (Orosz Föderáció). 2019 júliusa óta székhelye Budapesten van. A MIB-tagországok a Bolgár Köztársaság, a Cseh Köztársaság, a Kubai Köztársaság, Magyarország, Mongólia, Románia, az Orosz Föderáció, a Szlovák Köztársaság és a Vietnami Szocialista Köztársaság.

A MIB közép- és hosszú távú finanszírozást nyújt a tagállamok gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődésének támogatására irányuló projektekhez. A Bank teljes nettó hitelállománya 2019. április 30-án 802 millió EUR volt.

A MIB befektetési besorolását a Fitch Ratings hitelminősítő a BBB + szinten stabil kilátásokkal, a Moody hitelminősítő az A3 szinten stabil kilátásokkal és az S&P A- szinten stabil kilátásokkal vezeti.

A Szlovák Köztársaság teljes befizetett betétje a MIB jegyzett tőkéjébe 21 481 113,06 EUR, amely a Bank befizetett tőkéjének (330 millió EUR) 6,5% -át képviseli. A Bank teljes alaptőkéje az alapító okirat szerint 2 milliárd euró. További információ: www.iib.int

4.6 FOGLALKOZTATÁSI TÁMOGATÁSOK

Önálló jövedelemszerző tevékenység támogatása – 49§ a foglalkoztatási szolgáltatásokról

Az önálló vállalkozói támogatást a Szociális, Család- és Munkaügyi Hivatal (a továbbiakban: a Hivatal) ítélteti oda, hogy részlegesen fedezze az önálló magánvállalkozás működésével kapcsolatos költségeit egy olyan álláskereső számára:

- aki legalább 3 hónapja álláskeresőként foglalkoztatási nyilvántartásban volt;
- akit legalább 12 hónapig tartottak álláskeresőként nyilvántartásban, ha nyilvántartásba vételét megelőző 6 hónapos időszakban felfüggesztette vagy megszüntette önálló vállalkozói tevékenységét, aki a 455/1991 számú a kisiparos vállalkozásról szóló törvény értelmében fog vállalkozni;
- aki mezőgazdasági, erdőgazdálkodási tevékenységet fog végezni a későbbi jogszabályok értelmében;
- aki legalább 3 évig működteti az önálló vállalkozói tevékenységet.

A pénzügyi hozzájárulás iránti kérelmet írásban kell benyújtani annak a hatóságnak, amelynek területi körzetében az önálló vállalkozást üzemelteti.

Az EU- alapokból és a Szlovák Köztársaság állami költségvetésének forrásaiból történő támogatás esetén a hozzájárulás odaítéléséhez elegendő kell tenni a támogatható terület és a támogatható célcsoport kritériumainak az említett nemzeti projektben, amiről a helyileg illetékes hivatal tájékoztatja a kérelmezőt.

Egy bizonyos nemzeti projekt keretein belül nem adható támogatás azoknak a pályázóknak, akik nem tartoznak az adott nemzeti projekt keretében támogatható célcsoportba.

A kérelemhez előírt mellékleteket kell csatolni, beleértve az üzleti tervet az önálló vállalkozás működtetésének tervezett költségeivel, ezek a hozzájárulási kérelem benyújtásakor annak részévé válnak. Az álláskereső a törvényben előírt előlegek teljesítése után megállapodást köt az illetékes hatósággal a támogatásnyújtásról.

A támogatás összege évente változik, függ a teljes munkaerőköltségtől (TMK), az állami támogatásra jogosult régió típusától és a regisztrált munkanélküliségi ráta (RMR) függvényében abban a járásban, amelyben az álláskereső önálló vállalkozóként fog működni.

2019. január 1-jétől az önálló vállalkozói tevékenység támogatási összege a következő:

Támogatási összeg euróban	Legfeljebb 100% (EUR)	A támogatás összegéből 60 % (EUR)	A támogatás összegéből 40% (EUR)
Bratislavai kerület: TMK 2,5 szorosa	3 325,90	1 995,54	1 330,36
Többi kerület átlagos RMR < mint a szlovákiai átlag: TMK 3 szorosa	3991,08	2394,65	1596,43
Többi kerület átlagos RMR > mint a szlovákiai átlag: TMK 3 szorosa	5321,44	3192,86	2128,58

A Hivatal a támogatási összeg legfeljebb 60% -át a támogatási megállapodás megkötésétől számított 30 naptári napon belül folyósítja és a hozzájárulás fennmaradó részét, legfeljebb a támogatás 40%-át a hivatal az önálló vállalkozás működéséről és az átutalt támogatás felhasználásáról beadott első jelentés után az önálló vállalkozás 12 hónapos működése után. Az önálló vállalkozói támogatás nem törvényadta jog.

További információk, valamint az előírt jelentkezési űrlapok letöltésének lehetősége elérhető a következő címen: <https://www.upsvr.gov.sk/employment-services/>

Megváltozott munkaképességű személyek kezdő vállalkozásának támogatása – 57§

A Munka-, Szociális és Családügyi Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) támogatást nyújthat önálló vállalkozói tevékenység működésével kapcsolatos költségek részleges megtérítésére olyan álláskereső számára, aki megváltozott munkaképességű személy)

- aki legalább 3 hónapig az álláskeresőnk nyilvántartásában szerepelt;
- akit legalább 12 hónapig tartottak álláskeresőként nyilvántartásban, ha nyilvántartásba vételét megelőző 6 hónapos időszakban felfüggesztette vagy megszüntette önálló vállalkozói tevékenységét
- aki önálló vállalkozói tevékenységet végző személyként (a továbbiakban: önálló vállalkozó), védett munkahelyen működteti vállalkozását a 455/1991 számú a kisiparos vállalkozásról szóló módosított törvény értelmében;
- aki mezőgazdasági, erdőgazdálkodási tevékenységet fog végezni a 105/1990 számú az állampolgárok magánvállalkozásáról szóló módosított törvény 12a§ - 12e§ értelmében;
- aki a támogatást írásban kérelmezi;
- aki védett munkahelyen folyamatosan legalább két évig önálló vállalkozói tevékenységet végez.

Nem nyújtanak támogatást annak a megváltozott munkaképességű állampolgároknak, akiknek a foglalkoztatási szolgálatokról szóló törvény 49. §-a alapján fizettek ki támogatást. A hozzájárulás nem használható fel a kötelező állami egészségbiztosítás, a társadalombiztosítás, valamint a fogyatékkal élő önálló vállalkozók által fizetett öregségi nyugdíj-megtakarítások és bérleti díj kifizetésére.

A támogatást az a Hivatal nyújtja, amelynek területi körzetében a fogyatékossgal élő állampolgárok védett munkahelyet hoznak létre (a továbbiakban: CHP), ahol az önálló vállalkozási tevékenységet fogják végezni. A pénzügyi támogatás iránti kérelmet a megváltozott munkaképességű álláskeresőnek írásban kell benyújtani annak a hatóságnak, amelynek területén a védett munkahelyet az önálló vállalkozási tevékenysége keretében üzemeltetni fogja.

Az Európai Unió és a Szlovák Köztársaság állami költségvetésének hozzájárulása esetén ennek a hozzájárulásnak a fent említett nemzeti projekt keretében meg kell felelnie a támogatható terület és a támogatható célcsoport kritériumainak. Nem adható hozzájárulás egy adott nemzeti projekthez azoknak a pályázóknak, akik nem tartoznak az adott nemzeti projekt keretében támogatható célcsoportba.

A kérelemhez előírt mellékleteket kell csatolni, beleértve az üzleti tervet az önálló vállalkozás működtetésének tervezett költségeivel, ezek a hozzájárulási kérelem benyújtásakor annak részévé válnak. (lásd a „Hozzájárulási kérelem” mellékletet).

Írásos kérelme alapján a Hivatal gondoskodik arról, hogy az álláskereső, fogyatékossgal élő állampolgár felkészüljön a védett munkahely önálló vállalkozási tevékenység keretében történő működésének megkezdésére. A felkészülés része az üzleti terv elkészítése, amely magában foglalja a védett munkahely felállításának várható költségeit, amely értékelési alapul szolgál a Foglalkoztatási Ügyek Hivatala által létrehozott bizottságnak.

Az álláskereső, az összes jogszabályi követelmény teljesítése után, támogatási megállapodást köt az illetékes Hatósággal, vállalva, hogy elindítja a védett munkahely működését és folyamatosan üzemelteti azt legalább két évig a benyújtott kérelemnek, az üzleti tervnek és a költségszámításnak megfelelően. A Hivatal által odaítélt összegben folyósított támogatást legkésőbb a Hivatallal kötött megállapodás megkötését követő 6 hónapon belül fel kell használni és felhasználását dokumentálni.

A támogatás összege évente változik, függ a teljes munkaerőköltségtől (TMK), az állami támogatásra jogosult régió típusától és a regisztrált munkanélküliség ráta (RMR) átlagos arányának függvényében abban a járásban, amelyben a megváltozott munkaképességű álláskereső önálló vállalkozóként fog működni.

2019. január 1-jétől a megváltozott munkaképességű személy önálló vállalkozói tevékenységének támogatási összege a következő:

Támogatási összeg euróban	Legfeljebb 100% (v EUR)	A támogatás összegéből 30 % (v EUR)	A támogatás összegéből 70% (v EUR)
Bratislavai kerület: TMK 3,2 szorosa	4 257,15	1 277,14	2 980,01
Többi kerület átlagos RMR < mint a szlovákiai átlag: TMK 4szerese	5 321,44	1 596,43	3 725,01
Többi kerület átlagos RMR > mint a szlovákiai átlag: TMK 4,8szerese	6 385,72	1 915,72	4 470,00

A Hivatal a támogatási megállapodás megkötésétől számított 30 naptári napon belül az önálló vállalkozás működési költségei részleges fedezésére a megítélt támogatás 30% -át utalja, és a fennmaradó részt, azaz a támogatás 70% -át csak a már odaítélt és folyósított támogatás legalább 30% -át alátámasztó dokumentumok benyújtása után utalják. Ezt követően a kedvezményezett köteles a fennmaradó dokumentumokat is benyújtani a Hivatalhoz, hogy az önálló vállalkozási tevékenység működésével kapcsolatos összes dokumentum a megítélt támogatás 100% -ig legkésőbb a támogatási megállapodás megkötésétől számított 6 hónapon belül megérkezzen a Hivatalhoz, mivel olyan támogatásról van szó, amelyet a kedvezményezett egy olyan védett munkahely létrehozására használt fel, ahol önálló vállalkozóként fog működni.

A fogyatékossgal élő állampolgároknak nincs törvényes joga a védett munkahelyként működő önálló vállalkozói tevékenységi támogatásra.

A támogatás megszerzésének feltételeiről és lehetőségeiről a helyi illetékes hatóságnál érdeklődhet. További tájékoztatás és a kérelem is az alábbi címen található: <https://www.upsvr.gov.sk/sluzby-employment/>.

Munkahelyteremtési támogatás első rendszeres fizetett alkalmazásban való foglalkoztatásra - 51a§

Munkahelyteremtési támogatást első rendszeres fizetett alkalmazásban való foglalkoztatásra olyan munkáltató igényelhet, aki olyan álláskeresőt vesz fel, aki:

- 25 év alatti állampolgár, akit legalább három hónapig vezettek az álláskereső nyilvántartásában, vagy
- az álláskereső nyilvántartásában legalább hat hónapon keresztül nyilvántartott, 29 év alatti állampolgár, aki soha nem állt rendszeres fizetett alkalmazásban, ha munkaviszonya a teljes munkaidő legalább felére vonatkozik, és a munkáltató írásban igényli a támogatást.

Rendszeres fizetett alkalmazásnak minősül az az alkalmazás, amely legalább hat egymást követő hónapig tartott a foglalkoztatási szolgálatokról szóló törvény 8. § (2) bekezdése szerint. Havi támogatás összege:

- bratislavai kerületben a munkáltató által fizetett, az alkalmazott munkabérből számított, kötelező állami egészségbiztosítási, társadalombiztosítási és öregségi nyugdíj-takarékossági havi járulékelőleg összege, legfeljebb a támogatásfolyósítási naptári év első és harmadik negyedévében a szlovák gazdaságban foglalkoztatottak átlagbérének 30%-a.
- a többi kerületben, azokban a járásokban, ahol a támogatásfolyósítási évet megelőző naptári évben a regisztrált munkanélküliségi ráta megegyezett vagy alacsonyabb volt mint a szlovákiai átlag, a munkavállaló teljes munkaerőköltségének 70% -a, legfeljebb a támogatásfolyósítási naptári év első és harmadik negyedévében a szlovák gazdaságban foglalkoztatottak átlagbérének 50%-a. Azokban a járásokban ahol a támogatásfolyósítási évet megelőző naptári évben a regisztrált munkanélküliségi ráta magasabb volt mint a szlovákiai átlag, a munkavállaló teljes munkaerőköltségének 80% -a, legfeljebb a támogatásfolyósítási naptári év első és harmadik negyedévében a szlovák gazdaságban foglalkoztatottak átlagbérének 60%-a.

A támogatás összege a teljes heti munkaidőre kötött munkaviszonynak fel meg; ha részmunkaidőben történő foglalkoztatásról állapodnak meg, a támogatás összege arányosan csökken.

A támogatást a munkáltatónak az a hatóság folyósítja, amelynek területi körzetében a munkáltató munkahelyet hoz létre.

A támogatást a hatóság és a munkáltató közötti írásbeli megállapodás alapján, legkevesebb 6 és legfeljebb 12 naptári hónapig folyósítják.

A munkáltató köteles fenntartani azt a létrehozott munkahelyet, amelyre a járulékot folyósították legalább a támogatási időszak felének megfelelő időszakban.

A foglalkoztatás bővítésére és fenntartására a munkáltatók a következő támogatásokat igényelhetik:

- a hátrányos helyzetű álláskereső foglalkoztatásának támogatása - 50 §;
- a helyi és regionális foglalkoztatás fejlesztésének támogatása – 50§
- munkahely fenntartási támogatás - 50k. §;
- munkahelyteremtési támogatás első rendszeres fizetett alkalmazásban - 51a§
- munkába járáshoz kapcsolódó támogatás - 53b§.
- integrációs vállalkozás támogatása 53f §;
- kompenzációs juttatások az integrációs vállalkozásnak 53g§;

A foglalkoztatás fejlesztéséhez és fenntartásához nyújtott fent említett támogatásokkal kapcsolatban lásd:

<https://www.upsvr.gov.sk/sluzby-zamestnanosti/nastroje-aktivnych-opatreni-trhu-prace/prispevky-pre-zamestnavatela>

Pénzügyi támogatás a kis- és középvállalkozások foglalkoztatásának fenntartása érdekében a Szlovák Garancia- és Fejlesztési Bankon keresztül is igényelhető. Információk a következő címen találhatóak:

https://www.upsvr.gov.sk/buxus/docs/SSZ/%C2%A753e_zakladne_info.pdf

4.7 Mikróhitel a KKV-k számára – kedvezményes hitel

A mikróhitel-program fő célja:

- kisvállalkozások támogatása pénzügyi segítségnyújtással kedvezményes hitel formájában;
- kisvállalkozások fennmaradásának és fejlesztésének fokozása;
- foglalkoztatás fenntartásának és új munkahelyteremtés feltételeinek kialakítása Szlovákia egyes régióiban;
- segítség és támogatás vállalkozás indításához és fejlesztéséhez;
- a pénzügyi forrásokhoz való jobb hozzáférés megteremtése a kisvállalkozások meghatározott csoportjai számára stb.

A programot kivitelezője a Slovak Business Agency, amely a megvalósítás során több intézménnyel együttműködik.

Mikróhitelt az a vállalkozás (természetes vagy jogi személy) igényelhet, amely cégnyilvántartásban bejegyzett és szlovákiai székhelye van, és megfelel a kkv meghatározásának. A hitel nagysága 2 500 EUR-tól 50 000 EUR. A hitel futamideje legalább 6 hónaptól 4 évig terjed, míg a tőketörlesztés megkezdése előtti türelmi idő nem lehet több mint 6 hónap.

A kamatlábat a referencia-kamatláb szintjén határozzák meg, amelyet az alapkamat és az árrés összegeként határoznak meg.

A kölcsön felhasználható:

- ingó és ingatlan vagyon beszerzéséhez;
- ingatlanok felújítására, javítására és karbantartására;
- alapanyagok, nyersanyagok, áruk beszerzésére;
- beruházási projektek végrehajtásához.

További információ az együttműködő intézményektől és a megvalósítótól szerezhető be:

<https://www.sbagency.sk/mikropozicky>

4.8 Innovációs és Technológiai Alap

Az Innovációs és Technológiai Alap küldetése a vállalkozói szellem támogatása kockázati tőke biztosításával, ezáltal fejleszteni a vállalkozást, a foglalkoztatást és a gazdaságot az innovatív gazdaság irányában. A kockázati tőke iránti igény növekedése következtében jött létre, hogy a vállalkozói ötletek támogatására, és a Slovak Business Agency (SBA) és a befektetők közötti együttműködés eredménye.

További információ a weboldalon: <http://www.fondfit.sk>.

4.9 Kockázati tőke alapok – Nemzeti Holding Alap (Národný holdingový fond s.r.o.)

Národný holdingový fond s.r.o. a Slovak Business Agency keretében létrehozott társaság, amely:

- kockázati tőke-támogatást hajt végre
- kockázati tőke (tőkebefektetés) révén támogatja a növekedésorientált üzleti projekteket
- irányítja az egyes alapok tevékenységét annak érdekében, hogy ösztönözze a kvázóvállalat fejlődését a Szlovák Köztársaság egész területén
- kezeli közvetlenül a társaság irányítása alá tartozó alapokat (jogi személyiség nélküli), valamint azokat az alapokat, amelyekbe az Nemzeti Holding Alappal együtt magánbefektetők fektettek be - Szlovák Növekedési és Tőke Alap, Szlovák Fejlesztési Alap, Innovációs és Technológiai Alap és Seed capital Alap.

A lehetőségekről és a feltételekről bővebb információk: www.nhfond.sk.

4.10 Slovak Venture Capital and Private Equity Association

A százezres euró nagyságú befektetéseket kereső innovatív startup vállalkozások és a gyorsan növekvő vállalkozások számára, működnek a piacon a kockázati tőke-alapok. A kockázati tőke-finanszírozást a társasági tevékenység indításakor, fejlesztésekor vagy bővítésekor használhatják fel. A tőkebefektetés biztosítása érdekében a befektető megállapodás szerint részesedést szerez a társaság saját vagyonában, amikor is a vállalkozó és a vállalkozó kockázati tőkebefektető partnersége és több évig tartó együttléte kezdődik. Piacunkon például a SLOVCA- Slovak Venture Capital and Private Equity Association-hoz fordulhatunk, ahol megkapjuk a szükséges tájékoztatást és a kockázati tőke-szolgáltatók elérhetőségét.

Angyali finanszírozás

Az angyali finanszírozás a mai napig egy kevésbé elterjedt finanszírozási forma Szlovákiában. Itt egy vagy több befektető részéről pénzügyi tőke, know-how és kapcsolatok befektetéséről van szó nagy növekedési potenciállal rendelkező külföldi vállalatokba. Szlovákiában is bemutatthatja projektjét üzleti angyalnak, akik 2011 óta a „Szlovákia üzleti angyalok klubjában” társultak.

4.11 Banki hitelek

A kisipari vállalkozókat és a kis- és középvállalkozásokat támogató projekt keretében a Szlovák Köztársaság legtöbb kereskedelmi bankja vállalkozói hitelt nyújt, legyen szó beruházási hitelről, működési hitelről vagy folyószámlahitelről. A kereskedelmi bankok minden hitelkérelemnél külön értékelik a hitelbiztonságot. A kereskedelmi bankok általi hitelnyújtás alapvető feltétele azonban a megfelelő cash-flow, hitelképesség és hiteltörlesztési képesség. Az egyes bankok aktuális hitelkínálatai a következő címen találhatók:

<https://www.szrb.sk/>

<https://www.vub.sk/>

<https://www.slsp.sk/>

<https://www.tatrabanka.sk/>

<https://www.csob.sk/>

<https://www.unicreditbank.sk/>

<https://www.primabanka.sk/>

5. ADÓRENDSZER SZLOVÁKIÁBAN

A jelenlegi adótörvények 2004. január 1-je óta vannak érvényben. A valóság azonban az, hogy az adójogszabályozás folyamata – akár helyi szinten a Szlovák Köztársaságban, de nemzetközi viszonylatban is - egyre összetettebbé válik. Ezek a törekvések még évekkel a jelenlegi adórendszer bevezetése után is, viszonylag nagyszámú változást hoznak évente az egyes adótörvényekben. Például 2004 óta a jövedelemadóról szóló törvényt 40-szer, a hozzáadottérték-adóról szóló törvényt 29-szer, a jövedéki adóról szóló törvényt 44-szer, a helyi adókról szóló törvény 18-szor és az adóigazgatási törvényt 29-szer módosították. Az adótörvények módosításai eredményeként több mint ezer rendelkezés változott meg.

Az adóreform eredménye egy 9 különféle adóból álló adórendszer, amelyeket az adó teher viselője szerint két nagy csoportba sorolhatunk, nevezetesen a közvetlen adók és a közvetett adók csoportjába.

5.1 Közvetlen adók

Közvetlen adók:

- nyereséghez kapcsolódó:
- Természetes és jogi személyek jövedelemadója
- vagyonhoz kapcsolódó:
- Ingatlanadó
- Gépjárműadó

5.2 Közvetett adók

Közvetett adók:

- általános fogyasztáshoz kapcsolódó:
- Hozzáadottérték-adó (áfa)
- meghatározott termékek fogyasztásához kapcsolódó:
- Alkohol jövedéki adója
- Sör jövedéki adója
- Bor jövedéki adója
- Dohány és dohánytermékek jövedéki adója
- Ásványi olajok jövedéki adója
- Villamos energia, szén és földgáz jövedéki adója

5.3 Jövedelemadó

A jövedelemadót a törvénytár jövedelemadóról szóló **595/2003 számú törvénye** szabályozza. Ez a törvény szabályozza a természetes és jogi személyek jövedelemadóját, valamint az adóbefizetés és adóbeszedés módját is.

Néhány alapfogalom a jövedelemadóról szóló törvényből:

Az **adóalanyok** olyan természetes vagy jogi személyek, akikre a természetes vagy jogi személyek jövedelemadója vonatkozik, akik profitot termelnek vagy termelhetnek.

A **jövedelemadó tárgya** pl. a:

- Szlovák Köztársaság területén munka- vagy hasonló viszonyból származó jövedelem,
- Szlovák társaság képviselőre jogosult vezető tisztségviselőjének e tevékenységéből származó jövedelme,
- Önálló jövedelemszerző tevékenységből vagy a szolgáltatásnyújtásból származó bevételek,
- Kamatokból, jogdíjakból, a Szlovák Köztársaság területén lévő vagyon eladásából vagy lízingéből származó jövedelem,
- Nyereségrészesedésekből származó bevételek (osztalékok).

Meg kell jegyezni, hogy a jövedelem adóköteles lehet, függetlenül attól, hogy hol fizetik ki.

Adóalapba beszámítható kiadás (adókiadás) kimutatható, bizonylatolt bevételszerző, bevételt biztosító és megtartó tevékenység érdekében felmerült költség (kiadás).

Adóalap az adóköteles jövedelem és az adóalapba beszámítható költség különbsége, tekintettel az adóköteles jövedelem és az adóalapba beszámítható költség tárgyi és időbeli összefüggéseire a tárgyi adózási időszakban.

Az üzleti vagy más önálló tevékenységből származó adóvesztéseget legfeljebb négy egymást követő adóelszámolási időszakban lehet egyenlő részletben levonni az adóalapból. Az adóvesztés a bérbeadásból származó jövedelemből vagy tőkejövedelemből nem vonható le.

A személyi jövedelemadó mértéke az adózó jövedelmétől függ. A hatályos létminimum 176,8-szereséig (jelenleg 36 256,38 EUR) terjedő adóalapra 19%-os adókulcs vonatkozik, és az adóalap ezt meghaladó részét 25%-os adókulccsal adózzák.

A számviteli időszakban elért nyereségrészesedésből (osztalékokból) származó bevételre 7%-os egyedi adókulcs vonatkozik (illetve 35%-os, ha az egyén nem együttműködő ország adófizetője).

A 2019-es évre a jogi személyek jövedelemadójának kulcsa 21%.

Adóbevallást kell benyújtania mindenkinek, akire a természetes és jogi személyek jövedelemadója vonatkozik, akiknek a tárgyévi adóköteles jövedelme meghaladta a törvényben megállapított határértéket (ez a határ 2019-ben 1968,68 EUR), kivéve, ha:

- nem volt más jövedelme, mint amelyből már a jövedelemforrásnál levonták az adót, pl. banki kamatbevétel
- jövedelme mentesül a szlovák személyi jövedelemadó alól, vagy a jövedelemadó-előlegét a munkáltató befizette és a munkavállaló kérésére, mivel nem volt más adóköteles jövedelme, elkészítette az éves adóelszámolást,

Az adóbevallást és az adó megfizetését a jövedelem keletkezését követő naptári év március 31-ig kell teljesíteni. Az adóbevallás benyújtásának határideje 3 hónappal meghosszabbítható, feltéve, hogy az adóhatóságot előzetesen értesítik. Ha az adózó külföldi forrásokból származó jövedelemmel is rendelkezik, az adóbevallás benyújtásának határideje további 3 hónappal, azaz szeptember 30-ig meghosszabbítható.

Az adózónak **adóelőleg**-fizetési kötelezettsége van az alábbiak szerint, ha az utolsó ismert adókötelezettsége meghaladta a 2500 eurót:

- ha az utolsó ismert adókötelezettség meghaladta a 2500 eurót, és nem haladta meg a 16 600 eurót, akkor az adózó negyedévenként adóelőleget fizet a folyó adóidőszakra vonatkozóan, amely nagysága az utolsó ismert adókötelezettség $\frac{1}{4}$ -e;
- az az adóalany, akinek utolsó ismert adókötelezettsége meghaladta a 16 600 eurót, havonta fizet adóelőleget a folyó adózási időszakra vonatkozóan, amely nagysága az utolsó ismert adókötelezettség $\frac{1}{12}$ -e.

Az adóelőleget minden naptári negyedév / hónap végéig meg kell fizetni.

5.4 Külföldi személyek adóztatása

A külföldi illetőségű személyek adókötelezettsége kizárólag csak a Szlovák Köztársaság területéről származó jövedelemre terjed ki. Ez tartalmazza a digitális platformon keresztül nyújtott bizonyos szolgáltatásokat is. A Szlovák Köztársaságban alkalmazott kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmények teljes mértékben vagy részben korlátozhatják a külföldi illetőségű adózó Szlovákiából származó jövedelmének adóztatását.

Szervezeti egység alapítója ugyanúgy, mint egy szlovák társaság, köteles adóügyben regisztrálni, adóbevallást benyújtani, adót- és adóelőleget fizetni. A szervezeti egység köteles betartani a szlovák számviteli szabályokat is.

Az állandó telephely adózásának szabályai értelemszerűen alkalmazandók a fióktelepre is.

Az állandó telephelyet nem kell feltétlenül bejegyezni a Szlovák Köztársaság Cégjegyzékébe, viszont a külföldi társaság, amely állandó telephelyet hoz létre, adóalany lesz a Szlovák Köztársaságban.

Állandó telephelyet általában akkor hoznak létre, ha Szlovákia területén:

- külföldi társaság üzleti vállalkozása során folyamatosan vagy ismételt állandó telephelyet vagy létesítményt használ, vagy ha digitális platformon többször közvetít szállítási és elszállással kapcsolatos szolgáltatásokat, vagy ha a külföldi társaság nevében eljáró személy többször tárgyal, közvetít vagy vezető szerepet játszik szerződések kidolgozásában, amelyeket ezt követően megkötnek az adóalany nevében, vagy ha a külföldi társaság által vagy a társaságnak dolgozó személyek általi szolgáltatásnyújtás időtartama Szlovákiában meghaladja a 6 hónapot bármely 12 hónapos időszakban.

Az állandó telephely létesítésének feltételeit a vonatkozó kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmény pontosabban szabályozhatja.

Az állandó telephellyel rendelkező külföldi társaság ugyanúgy, mint a szlovák társaságok, köteles adóügyben regisztrálni, adóbevallást benyújtani, adót- és adóelőleget fizetni.

Szlovák adófizetők külföldi személyeknek történő kifizetéseire vonatkozó jövedelemforrásnál levont adó tárgya:

	Általános adókulcs	Nem együttműködő állam*
Osztalékok	7 % **	35 %
Bevételek Szlovákia területén nyújtott szolgáltatásokból (ha nem az állandó telephely szolgáltatott)	19 %	35 %
Bevételek tanácsadási szolgáltatásokból (üzleti, műszaki, egyéb), adatfeldolgozásból, marketing-, vezetői és közvetítői tevékenységből, azaz fizikai jelenlét nélkül nyújtott szolgáltatásokból	19 %	35 %
Licencdíjak ***	19 %	35 %
Kölcsönök és betétek kamatai ***	19 %	35 %
Ingóság bérleti díja	19 %	35 %

*Olyan jövedelem esetén, amelyet olyan állam lakosának fizetnek, amely nem szerepel a Szlovák Köztársaság Pénzügyminisztériuma által közzétett listán. Állam, amellyel a Szlovák Köztársaság nem kötött a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezményt vagy az adókkal kapcsolatos adatcseréről szóló szerződést.

** Csak magánszemély részére történő osztalékfizetés esetén.

*** Az uniós országokban rezidens kapcsolt vállalkozásoknak fizetett kamatokra és jogdíjakra, bizonyos feltételek teljesítése mellett nem vonatkozik a jövedelemforrásnál levont adó.

A kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmény csökkentheti a jövedelemforrásnál levont adó adókulcsát. Egyes adófizetők (az EU-tagállamok adóalanyai) bizonyos jövedelemtípusokból levont adót adó előlegeként kezelhetik, és levonhatják az adóbevallásban.

A természetes vagy jogi személyek kötelezhetők arra, hogy bizonyos szlovákiai bevételekből, nem belföldi illetőségű adóalanyok esetében, adóbiztosítás céljából vonjanak le összeget, ha nem adóalanyok egy másik EU tagállamban. Kérésre az adóhivatal igazolja jövedelemforrásnál levont adó és az adóbiztosítás befizetését.

A Szlovákiában nem belföldi adóügyi illetőségű személyek adóztatásával kapcsolatos további információkért kérjük, látogasson el a következő honlapra:

<https://www.financnasprava.sk/sk/obcania/dane/dan-z.../cudzinci-v-sr>

5.5 Ingatlanadó

Az ingatlanadót a törvénytár helyi adókról és helyi illetékekről szóló 582/2004 számú törvénye szabályozza, csoportjai:

- telekadó,
- építményadó,
- lakásadó.

A telekadót általában a telek tulajdonosa fizeti. Bizonyos esetekben a telek bérlője vagy kezelője fizetheti.

A telekadó általános mértéke a törvény alapján megszabott érték 0,25%-a. Ezt az adókulcsot az önkormányzat még módosíthatja, mivel különböző földterületekre más-más adókulcsot használnak adott határokon belül.

A telekadó nem vonatkozik olyan építményekkel beépített telkekre vagy annak részeire, amelyek építményadó vagy lakásadó tárgyát képezik.

Az építményadó és a lakásadó adófizetője a tulajdonos. Bizonyos esetekben azt annak kezelője vagy a bérlője is fizetheti.

Az építményadó mértéke 0,033 EUR négyzetméterenként a beépített terület vagy a lakás alapterülete megkezdett m²-ére is. Az adó mértékét az önkormányzat általában egy kötelező érvényű rendelettel határozza meg a bizonyos határértéken belül.

Az ingatlanadó adózási periódusa a naptári év. Az adókötelezettség azon évet követő január 1-jén keletkezik, amelyben az adózó részt szerzett az adóköteles ingatlanban. Az adóbevallást az adózónak az illetékes községi vagy városi hivatalban kell benyújtania adókötelezettségi időszak kezdetétől január 31-ig. Az adózási periódus folyamán adóbevallást csak az ingatlan öröklés útján történő megszerzése esetében kell benyújtani.

Az adófizetési kötelezettség általában az adómegállapítás hatálybalépésétől számított 15 napon belül esedékes.

5.6 Gépjárműadó

A gépjárműadót a törvénytár a gépjárműadóról szóló 361/2014 számú törvénye értelmében a helyileg illetékes adóhivatalnak fizetik ott, ahol a gépjárművet vagy pótkocsit az előző év december 31-éhez nyilvántartásba vették.

Az adó tárgya a Szlovák Köztársaságban nyilvántartásba vett jármű, amelyet üzleti vagy egyéb önálló jövedelemszerző tevékenységre használnak az adózási időszakban.

Az adó alanya természetes vagy jogi személy, aki a jármű üzembentartója. Bizonyos esetekben a járművet üzleti vállalkozás céljából használó személy fizeti az adót.

Adóalap:

- L, M és N kategóriájú jármű esetében, amely egyetlen energiaforrása a villamos áram, a motorteljesítmény kW-ban,
- L és M kategóriájú személygépkocsi esetében a motor lökettérfogata cm³-ben,
- a haszongépjármű és a busz esetében a megengedett legnagyobb össztömeg vagy teljes tömeg tonnában kifejezve és a dokumentumban feltüntetett tengelyek száma (M2, M3, N1 – N3 és O1 – O4 kategóriájú járművek).

A jelenlegi éves adómértékeket a törvénytár gépjárműadóról és némely törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló 361/2014 számú törvény 1-es számú melléklete tartalmazza.

Az éves gépjárműadó mértéke csökken:

a) 25%kal a gépjármű első nyilvántartásba vételének hónapjától számított első 36 naptári hónapban;

b) 20%kal a következő 36 naptári hónapban, és

c) 15%kal a következő 36 naptári hónapban.

A gépjármű első nyilvántartásba vételétől számított 108 hónap utáni 36 naptári hónapra a megállapított éves adómértékkel számolnak.

A gépjármű első nyilvántartásba vételétől számított 144 naptári hónap után az éves adómérték növekszik:

a) 10%kal a következő 12 naptári hónapban, és

b) 20%kal azon járművek esetében, ahol az első nyilvántartásba vételtől több mint 156 naptári hónap eltelt.

A fenti adómérték tovább csökken 50%kal a következők esetében:

a) Hibrid jármű vagy hibrid elektromos jármű

b) L, M és N kategóriájú sűrített földgázüzemű (CNG) járművek;

c) L, M és N kategóriájú hidrogénüzemű járművek.

Azon járművek esetében, amelyeket az adózási időszak alatt legalább 60 alkalommal használtak kombinált szállításban, az adófizető további 50%kal csökkentheti az éves adómértéket.

Az adófizető az adófizetési kötelezettség kezdetét és megszűnését feltünteti az adóbevallásban, amelyet január 31-ig kell beadnia az adóhatóságnak, ekkor esedékes az adó befizetése is.

Az az adóalany, akinek becsült adója meghaladja a 700 eurót, de nem haladja meg a 8 300 eurót, köteles negyedéves előleget fizetni éspedig a várható adó egynegyedét.

Az az adóalany, akinek becsült adója egy adóhatóságnál meghaladja a 8300 eurót, köteles havi előleget fizetni éspedig a várható adó tizenketted részének megfelelő összeget.

A negyedéves előleget a vonatkozó negyedév végéig, havi előleget a vonatkozó naptári hónap végéig kell megfizetni.

5.7 Hozzáadottérték-adó (HÉA = áfa)

A Szlovák Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásával kapcsolatban 2004. május 1-én hatályba lépett a törvénytár hozzáadottérték-adóról szóló **222/2004 számú törvénye**, amely az Európai Közösségek ezen adó alkalmazását szabályozó jogszabályain alapul. A hozzáadottérték-adó általános fogyasztási adó.

Az adó tárgya:

- adóalany által termékérkesítés és szolgáltatásnyújtás belföldön ellenérték fejében;
- áru beszerzése belföldön ellenérték fejében az Európai Unió másik tagállamából,
- áru behozatala belföldre.

Az adóalany bármely olyan személy, aki független formában bármilyen gazdasági tevékenységet folytat, tekintet nélkül annak céljára vagy eredményére.

A HÉA-regisztráció kötelezettség:

- a törvény szerint regisztráció kötelezettsége van minden olyan adóalanynak, amelynek székhelye vagy lakóhelye, vállalkozási helye vagy telephelye van Szlovákiában, és aki legfeljebb 12 egymást követő naptári hónap alatt 49 790 EUR forgalmat ért el. Szükség esetén még e forgalom elérése előtt a vállalkozás kérelmezheti az önkéntes regisztrációt,
- a Szlovák Köztársaságban székhellyel vagy telephellyel nem rendelkező külföldi személyeknek regisztráció kötelezettsége lehet, ha csomagküldő kereskedelmen belül küldi áruját Szlovákiába, vagy az áru vagy szolgáltatás kézbesítése előtt, ha nem használja ki a fordított adózás lehetőségét,
- A HÉA fizetők telephely létrehozás/megszűnés esetén kötelesek bejelenteni a nyilvántartási változást 10 napon belül.
- Különleges esetekben külföldi vállalkozás belföldi adókötelezettségeinek teljesítésére pénzügyi képviselőt bízhat meg.

Szlovákiában HÉA-csoportokat lehet létrehozni, ami lehetővé teszi a gazdasági, pénzügyi és szervezeti kapcsolatban álló szlovákiai székhellyel vagy telephellyel rendelkező személyeknek, hogy egy HÉA fizetőként működjenek. Ebben az esetben a HÉA-csoport tagjai közötti tranzakció nem tárgya a HÉA-nak.

Ha valamely EU tagállamban HÉA regisztrált (Szlovák Köztársaság kivételével) külföldi szállító egy másik tagállamból saját áruját belföldi raktárban helyezi el, azzal a céllal, hogy egyetlen szlovák HÉA-fizető részére szállítson, akkor konszignációs raktárt vehet igénybe. Ha a külföldi személy teljesíti a szlovák HÉA-törvényben előírt összes feltételt, amely meghatározza a konszignációs raktározási rendszert, akkor nem köteles regisztrálni HÉA szempontjából. Ebben az esetben a vevő, akinek az árut kézbesítették, köteles a HÉA-t önbevallással, mint Közösségen belüli beszerzést bevallani.

Az általános HÉA kulcs, amely az áruk és szolgáltatások többségére vonatkozik, az adóalap 20% -a. A kedvezményes HÉA kulcs az adóalap 10% -a, és bizonyos alapvető élelmiszerekre (pl.: hús, tej és vaj), gyógyszerekre, egyes orvostechnikai eszközökre, nyomtatott könyvekre és egyéb nyomtatott termékekre vonatkozik. A kedvezményes adókulccsal rendelkező áruk listáját a törvénytár 222/2004 számú törvényének 7 számú melléklete tartalmazza.

A HÉA-fizető személy adóelszámolási időszaka a naptári hónap. Az adóalany választhatja a naptári negyedévet, ha több mint 12 hónap telt el annak a naptári hónapnak a vége óta, amelyben HÉA fizetővé vált, és az utolsó 12 hónap alatt az összfordalma nem érte el a 100.000 EUR-ot.

A HÉA-bevallást az ellenőrző kimutatással együtt a tárgyi adózási időszak utáni hónap 25-ik napjáig kell benyújtani. Ez a határideje a hozzáadottérték-adó megfizetésének is.

5.8 Jövedéki adó

A jövedéki adók bizonyos fajta áruk fogyasztását terhelő specifikus adók.

Jövedéki adókötelezettség az alábbi áruk esetében keletkezik, ezek behozatalakor a Szlovák Köztársaság területére harmadik országokból vagy az áru adófelfüggesztési eljárásból való szabad forgalomba bocsátásakor.

- ásványi olajok - 98/2004 sz. törvény az ásványi olajok jövedéki adójáról
- alkohol tartalmú italok (sör, bor...) - 530/2011 sz. törvény az alkohol tartalmú italok jövedéki adójáról
- alkohol – 105/2004 sz. törvény az alkohol jövedéki adójáról
- dohánygyártmányok – 106/2004 sz. törvény dohánygyártmányok jövedéki adójáról
- villamos energia, szén és földgáz – 609/2007 sz. törvény a villamos energia, szén és földgáz jövedéki adójáról és a 98/2004 sz. az ásványi olajok jövedékadójáról szóló törvény módosításáról és kiegészítéséről későbbi előírások értelmében.

A villamos energia, szén és földgáz jövedéki adója esetén az adó a végső fogyasztót terheli.

A jövedéki adó mértéke az adott árutól függ.

Egyes esetekben a fenti termékek mentesülnek a jövedéki adó alól.

Az adófelfüggesztési rendszer lehetővé teszi az adókötelezettség keletkezésének elhalasztását arra a napra, amikor az adóköteles terméket szabad forgalomba bocsátják. Ebben az esetben az adóköteles termék előállítását, feldolgozását, tárolását, átvételét és feladását az adóraktár jogosult üzemeltetője (engedélyese) végzi.

A jövedéki termékek más tagállamból történő adófelfüggesztési eljárásban való átvételéhez a jogosult címzettet regisztrálni kell. Az adófelfüggesztési megállapodás szerinti tranzakciókra (tárolás és szállítás) jövedéki biztosítékot kell nyújtani a vámhivatalban.

A jövedéki adóalanyt nyilvántartásba kell venni a vámhivatalban. A nem adóköteles, de a jövedéki termékekkel kereskedőknek is regisztrálniuk kell. Azok a személyek, akik jövedéki adó hatálya alá tartozó termékek előállítását, tárolását, átvételét vagy feladását adófelfüggesztési eljárásban akarják végezni kötelesek a vámhivatalnál írásbeli kérelem alapján regisztrálni, és még az engedély kiadása előtt jövedéki biztosítékot nyújtani.

A jövedéki adó kezelője a vámhivatal.

Az adózási időszak általában naptári hónap. A jövedéki adó bevallását az adózási időszak végétől számított 25 napon belül kell benyújtani, és az adót ugyanabban az időszakban meg is kell fizetni.

6. TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS

2004. január 1-je óta a társadalombiztosítást a 461/2003 sz. törvény értelmében közjogi intézményként a Társadalombiztosító (Sociálna poisťovňa) végzi. 2005. január 1-jétől a Társadalombiztosító az öregségi nyugdíj-takarékosság keretében is tevékenységet végez – elsősorban beszedi járulékokat, majd továbbítja ezeket a magánnyugdíjpénztáraknak, valamint nyilvántartja az öregségi nyugdíjtakarékossági szerződéseket.

A törvény szerinti társadalombiztosítás:

- a) betegségbiztosítás
- b) nyugdíjbiztosítás – (öregségi és rokkantsági)
- c) balesetbiztosítás
- d) garanciabiztosítás
- e) munkanélküliség-biztosítás.

Kötelező betegségbiztosítás hatálya alá tartozik:

- a) az a munkavállaló, aki a Szlovák Köztársaság területén vagy a munkáltató által meghatározott időszakban a Szlovák Köztársaság területén kívül munkát végez, vagy ha a Szlovák Köztársaság törvényeihez képest elsőbbséget élvező nemzetközi megállapodás másként rendelkezik,
- b) az az önálló jövedelemszerző tevékenységet folytató magánszemély, akinek a jövedelemadóról szóló törvény alapján a vállalkozói és egyéb önálló jövedelemszerző tevékenységből származó jövedelme, vagy a vállalkozásából és egyéb önálló jövedelemszerző tevékenységből származó bevétele a jövedelemadóról szóló törvény alapján nagyobb volt, mint a Szlovák Köztársaság Statisztikai Hivatala által az adott évre megállapított minimális számítási alap tizenkétszerese.

Betegségbiztosításban részesülők egyidejűleg nyugdíjbiztosítás hatálya alá is tartoznak.

A munkanélküliség-biztosítás hatálya alá tartozik a betegségbiztosított munkavállaló. Az önálló jövedelemszerző tevékenységet folytató magánszemély esetében a munkanélküliség-biztosítás önkéntes.

Az egészségbiztosítás, öregségi nyugdíjbiztosítás, rokkantsági nyugdíjbiztosítás, balesetbiztosítás, garanciabiztosítás, munkanélküliség-biztosítás, valamint a szolidaritási tartalékalap járulékanak összege (a továbbiakban: járulék) a megjelölt időszakban elért számítási alap százalékában kerül meghatározásra.

6.1 Az önálló tevékenységet folytató magánszemélyek társadalombiztosítása

Az üzleti élet első évében az önálló tevékenységet folytató magánszemély nem köteles bejelentkezni a Társadalombiztosítóba sem pedig társadalombiztosítási járulékot fizetni. Járulékfizetési kötelezettsége a Társadalombiztosítóval szemben július 1-től azoknak az önálló tevékenységet folytató magánszemélynek lesz, aki rendes időben (azaz március 31-ig) benyújtotta jövedelemadó-bevallását, és amelynek üzleti jövedelme meghaladta a minimális számítási alap 12-szeresét, amely a Szlovák Köztársaság gazdaságában elért átlagos havi bér 50% -a azon naptári évben, amely megelőzi azt a naptári évet, amelyre a járulékot fizetik. A minimális számítási alapot az adott évre a Szlovák Köztársaság Statisztikai Hivatala határozza meg és hozza nyilvánosságra.

Abban az esetben, ha az önálló tevékenységet folytató magánszemély bejelentette és a jövedelemadó-bevallást a meghosszabbított időszakban nyújtja be, azaz március 31. után, és üzleti vállalkozásából származó jövedelme meghaladja az éves minimális számítási alap tizenkétszeresét, október 1-től lesz köteles járulékot fizetni.

A Társadalombiztosító levélben értesíti az önálló tevékenységet folytató magánszemélyt arról, milyen összegű járulékot kell majd fizetnie július 1-jétől, illetve október 1-jétől. Az önálló vállalkozó köteles az számítási alap 33,15% -ának megfelelő járulékot fizetni. A számítási alap összege függ részleges adóalap, valamint a társadalombiztosítási és egészségbiztosítási járulékok befizetett összegétől, de nem lehet alacsonyabb, mint a minimális számítási alap.

A kisiparosok és az önálló tevékenységet folytató magánszemélyek kötelesek a Társadalombiztosítónak bejelenteni a kötelező biztosításuk felfüggesztését a felfüggesztéstől számított nyolc napon belül a „Registračný list FO” (Természetes személyek nyilvántartási lapja) elnevezésű nyomtatványon.

Ez főleg a következő esetekben történik:

- a személyes és egész napos ápolás szükségességének 11. napjától az ápolás szükségességének végéig (OČR),
- abban az időszakban, amikor a munka, szociális és családjogi hivatalból szülői támogatásra jogosult, ha saját bevallása szerint nem tartozik a kötelezően biztosított önálló tevékenységet folytató magánszemélyek közé,
- az ideiglenes munkaképtelenség (PD) 52 hetes periódusát követő naptól a munkaképtelenség megszűnéséig;
- az önkéntes katonai kiképzés időtartama alatt, ha nyilatkozata szerint ebben az időszakban nem végez kötelezően biztosított önálló jövedelemszerző tevékenységet.

6.2 Munkaadó

A munkáltató betegségbiztosítási, öregségi nyugdíjbiztosítási, rokkantsági nyugdíjbiztosítási, balesetbiztosítási, garanciaalap biztosítási, munkanélküliség-biztosítási és szolidaritási tartalékalap járulékot fizet.

A munkáltató a munkavállaló helyett elvezeti a járulékokat a betegségbiztosításra, nyugdíjbiztosításra és a munkanélküliség-biztosításra. A munkáltató levonja a munkavállaló béréből a munkavállaló által fizetendő járulékokat, vagyis a betegségbiztosítási, nyugdíjbiztosítási és a munkanélküliség-biztosítási járulékot.

A munkáltató kötelességei a Társadalombiztosítóval szemben (a társadalombiztosításról szóló 461/2003 számú módosított törvény 231§-a értelmében):

- bejegyeztetni magát az illetékes társadalombiztosítási fiókroda által vezetett munkáltatói nyilvántartásba, legkésőbb egy nappal azelőtt, mielőtt legalább egy munkavállalót alkalmazott, és nyolc napon belül törölnie kell magát ebből a nyilvántartásból azt a napot követően, amikor már egy munkavállalót sem alkalmaz,
- bejegyeztetni külön minden alkalmazottat az öregségi nyugdíjjárulékok és takarékoskodó személyek nyilvántartásába, az betegségbiztosításra, nyugdíj-biztosításra és munkanélküliség-biztosításra legkésőbb a munkavállaló munkavégzésének megkezdése előtt. Az alkalmazott kijelentésére a munkaadónak 8 nap áll a rendelkezésére biztosítások megszűnése után.
- a felfüggesztéstől számított nyolc napon belül értesíteni a fiókrodát a betegség-, nyugdíj- és munkanélküli-biztosítás felfüggesztéséről,
- közölni a fiókrodával az alkalmazott szülési vagy szülői szabadságának kezdetét és befejezését az időszak kezdetétől és végétől számított 8 napon belül.

A munkáltató köteles a fiókírodának benyújtani:

- Kimutatást a tárgyhónap biztosítási és az öregségi nyugdíj-takarékossági járulékaikról az általa elvezetett biztosítási járulékok és öregségi nyugdíj-takarékossági járulék esedékesség lejáratának napjáig. Ezen feltüntetni a jövedelem kifizetésének napját, amely a munkavállaló számítási alapja, felosztva külön az alkalmazottak és külön az egyes biztosítások szerint. A Társadalombiztosítási szervezeti egység felszólítására adatokat közöl a fizetendő biztosítási járulékok és az öregségi nyugdíjtakarékossági járulékok helyes összegének megállapítása céljából, egyúttal azonosítja a társadalombiztosítási kötelezettségeit teljesítő természetes személyt,
- korrekciós kimutatást a biztosítási díjakról és járulékokról,
- Ellenszolgáltatás igénye nélkül működjenek együtt a társadalombiztosító szervezeti egységeivel a társadalombiztosítási rendszer és öregségi nyugdíjtakarékosság megvalósításakor;
- Nyilvántartást vezet munkavállalóiról a társadalombiztosítás céljából és benyújtja a Társadalombiztosítónak.
- A munkavállalók más EU-tagállamokba, az EGT-államokba és Svájcba történő kiküldetésével kapcsolatos kötelezettségek teljesítése.

Fizetendő járulékok %-ban:

	Betegség biztosítá s	Nyugdíjbiztosítás		Munkanélk üliség- biztosítás	Garanci abiztosí tás	Baleset - biztosítá s	Tartalé k-alap
		Öregségi	Rokkantsági				
Munkavállaló	1,4%	4%	3%	1%	-	-	-
Munkaadó	1,4%	14%	3%	1%	0,25%	0,8%	4,75%
Kötelezően biztosított SZČO	4,4%	18%	6%	önkéntes	-	-	4,75%

<https://www.socpoist.sk/zakon-o-socialnom-poistenii-c-461-2003-z-z-vzneni.../697s>

6.3 Külföldi önálló jövedelemszerző tevékenységet végző személyek (SZČO) társadalombiztosítása

A társadalombiztosításban külföldi önálló jövedelemszerző tevékenységet végző személy az, aki betöltötte 18. életévét és a SZČO kötelező biztosítása létrejött vagy fenntartása szempontjából döntő tárgyévben nem volt jövedelme sem a vállalkozásból sem önálló jövedelemszerző tevékenységből a szlovák jogszabályok szerint (a jövedelemadóról szóló törvény 6§ (1) és (2) bek.), hanem annak az országnak jogszabályai szerint, ahol jövedelmét megadóztatta. Erre a személyre a társadalombiztosítás szempontjából a Szlovák Köztársaság jogszabályai vonatkoznak az Európai Parlament és Tanács (883/2004) számú rendelete vagy nemzetközi egyezmény alapján, amelynek előnyben a Szlovák Köztársaság törvényei részesül. Azok a külföldi önálló jövedelemszerző tevékenységet végző személyek, akikre az EU-rendelet vagy egy nemzetközi szerződés alapján szlovák jogszabályok vonatkoznak, kötelesek:

- Bejelenteni önálló jövedelemszerző tevékenységből származó bevételeik és kiadásaiik nagyságát nyolc napon belül a Szlovák Köztársaság jogszabályai hatálya alá való tartozás jogerős meghatározásától és a folyó évben legkésőbb május 31-ig az előző naptári évre vonatkozóan. Úgyisnt kötelesek 8 napon belül jelenteni jogosultságuk létrejöttét és megszűnését az önálló jövedelemszerző tevékenység folytatására, illetve nyilatkozni jogosultság nélküli jövedelemszerző tevékenység megkezdéséről és befejezéséről.

7. EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁS

Az egészségbiztosítást az egészségbiztosításról szóló módosított 580/2004 sz. törvény szabályozza, amely egyben módosítja és kiegészíti a biztosítási ágazatról szóló 95/2002 sz. törvényt, valamint további törvényeket.

A Szlovák Köztársaság területén állandó lakhellyel rendelkező természetes személyek esetében az egészségbiztosítás a személy születésekor jön létre.

Abban az esetben, ha a természetes személy, nem rendelkezik állandó lakhellyel a Szlovák Köztársaság területén, és a Szlovák Köztársaság területén önálló jövedelemszerző tevékenységet folytat, vagy olyan munkáltató alkalmazza, akinek székhelye vagy állandó telephelye a Szlovák Köztársaság területén található, kötelező egészségbiztosítás hatálya alá esik az SZK területén, amennyiben nincs egészségbiztosítása más EU-tagállamban vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló Egyezményben részes államban, valamint a Svájci Államszövetség területén.

Az egészségbiztosítókrol, az egészségügyi ellátás felügyeletéről, valamint egyes törvények módosításáról és kiegészítéséről szóló módosított 581/2004 sz. törvényben meghatározott feltételek mellett a Szlovák Köztársaság területén az alábbi egészségügyi biztosítók nyújtanak egészségbiztosítást:

- Všeobecná zdravotná poisťovňa (Általános Egészségbiztosító)
- Zdravotná poisťovňa DŮVERA (DŮVERA egészségbiztosító)
- UNION – zdravotná poisťovňa (UNION egészségbiztosító)

7.1 Az önálló tevékenységet végző magánszemélyek egészségbiztosítása

A Szlovák Köztársaság területén állandó lakhellyel rendelkező személy, valamint az a személy, aki a Szlovák Köztársaság területén nem rendelkezik állandó lakhellyel, a vállalkozásra szóló jogosultság megszerzése után nyolc napon belül köteles bejelenteni a biztosítási díjat fizető személy tekintetében bekövetkezett változást. A bejelentés az illetékes egységes/egyablakos ügyintézési pont (JKM) közvetítésével történik már a vállalkozási jogosultság intézésekor a vállalkozását engedélyező okiratok bemutatásával és a biztosított személy bejelentésre szolgáló nyomtatvány kitöltésével. Az említett kötelességen kívül a Szlovák Köztársaság területén állandó lakhellyel nem rendelkező személy köteles bejelentkezni az egészségbiztosítóba a „Biztosított személy bejelentkezése/kijelentkezése” elnevezésű űrlap kitöltésével, mégpedig a vállalkozási engedély megszerzését követő nyolc napon belül. A kötelező egészségbiztosítás hatálya alá tartoznak azok a személyek – külföldi állampolgárok –, akik az SZK területén önálló jövedelemszerző tevékenységet folytatnak és más EU-tagállamban nem rendelkeznek egészségbiztosítással.

Az önálló jövedelemszerző tevékenységet folytató személy (SZČO) köteles havi rendszerességgel befizetni a biztosítási járulék előleget a vállalkozás indításától, megszabott időpontban és előírt összegben. A havi járulékokat visszamenőleg havonta fizetik. Az önálló jövedelmező tevékenységet folytató személyeknek és az egyénileg fizető személyeknek a biztosítási előleget legkésőbb a hónap végétől számítótól nyolc napon belül meg kell fizetniük. Az előző naptári év biztosítási járulékainak éves elszámolását az az illetékes egészségbiztosító végzi, amelyben az önálló vállalkozó biztosított, az előző évre benyújtott adóbevallások alapján

A kezdő önálló jövedelemszerző tevékenységet végző személy minimális összegű előleget köteles fizetni, amelyet a biztosítási járulék mértéke (14% vagy fogyatékkal élő személy esetén 7%) határoz meg a minimális számítási alapról (a Szlovák Köztársaság Statisztikai Hivatal által nyilvánosságra hozott, a szlovák gazdaságában elért átlagos havi bér 50% -a).

A következő naptári év július 1-jétől az önálló jövedelemszerző tevékenységet folytató személy az előleget százalékos tétellel a döntő időszakban elért számítási alpból fizeti.

Megjegyzés: „fogyatékkal élő személy”: az a személy, akinek jövedelemszerző tevékenység folytatására csökkent képessége az egészséges emberhez viszonyítva 41% vagy annál nagyobb.

7.2 Munkaadó

Ha természetes személy (önálló jövedelemszerző tevékenységet folytató személy) vagy jogi személy munkavállalókat alkalmaz (akár egyet is) akkor azok munkáltatójává válik, és az egészségbiztosítóval fennálló kapcsolatban, mint járulékfizető – munkáltató szerepel, és rá hárul minden olyan kötelezettség, amelyet, mint munkáltató alkalmazottai után az egészségbiztosítóval szemben teljesíteni köteles. Elsősorban köteles bejelenteni a járulékfizető tekintetében bekövetkezett változást munkavállalóira vonatkozólag, mégpedig a munkaviszony megkezdésekor és befejezésekor, továbbá köteles havi kimutatásokat küldeni a munkavállalók után fizetendő előleg összegéről, valamint rendszeresen befizetni a járulékelőleget.

Az egészségbiztosítási előleg százalékos nagysága a következő a munkáltató és munkavállaló közti felosztásban:

	Munkavállaló	Munkaadó
Fogyatéék nélkül	4 %	10 %
Fogyatékkal élő személy 41% vagy nagyobb	2 %	5 %

Ha a jogi személynek nincs egyetlen alkalmazottja sem, akkor az egészségbiztosítóval szemben (és általában az egészségbiztosítással) nincs semmilyen kötelessége. Ez magából az egészségbiztosítás alapelvéből adódik – ugyanis egészségbiztosítással csak természetes személyek rendelkezhetnek.

7.3 Az EU lakosai számára nyújtott egészségügyi ellátás Szlovákiában

Az Európai Unió más tagállamaiból, Norvégiából, Liechtensteinből és Izlandból származó biztosítottak egészségügyi ellátását a Szlovák Köztársaságban 2004. május 1-jétől a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló 1408/71/EGK tanácsi rendelet, valamint az 574/72/EGK tanácsi rendelete szabályozza, amely meghatározza az 1408/71/EGK rendelet végrehajtásának menetét. Az egészségbiztosítás területén a már említett 580/2004 sz. egészségbiztosításról szóló törvény az irányadó.

A szlovákiai egészségbiztosítással kapcsolatos köteleességek meghatározásakor a Szlovák Köztársaságban önálló jövedelemszerző tevékenységet kezdő személy esetében először mindig meg kell határozni azt az országot, amelynek jogrendszere alkalmazandó. Ez azt jelenti, hogy meg kell határozni melyik tagállam szociális ellátásról (beleértve az egészségügyi biztosításról) szóló előírásai lesznek irányadók az önálló jövedelemszerző tevékenységet folytató személy számára. Amennyiben továbbra is a származási ország előírásai, illetve indokolt esetekben más, harmadik tagállam előírásai vonatkoznak rá, az adott személynek nincs semmilyen kötelezettsége a szlovák egészségbiztosítóval szemben. Azonban, ha ez a személy az SZK jogszabályainak hatálya alá tartozik, akkor ugyanolyan köteleességek vonatkoznak rá, mint a szlovákiai önálló jövedelemszerző tevékenységet folytató személyre.

Annak meghatározásához, hogy melyik ország jogrendje alkalmazandó, az 1408/71 sz. rendelet 13–17. cikkeit kell figyelembe venni, miközben az alábbiak érvényesek:

- Arra a személyre, aki az egyik tagállam területén önálló jövedelemszerző tevékenységet folytat, az adott tagállam jogszabályai vonatkoznak még akkor is, ha a lakóhelye más tagállamban van. Ebből adódóan, ha az adott személy az SZK területén folytat önálló jövedelemszerző tevékenységet, akkor itt kell egészségbiztosítást kötnie és az egészségbiztosításról szóló törvényben felsorolt köteleességek vonatkoznak rá.
- Arra a személyre, aki általában két vagy több tagállamban folytat tevékenységet, annak a tagállamnak a jogszabályai vonatkoznak, amelynek területén a lakhelye van, ha tevékenységének egy részét ebben a tagállamban végzi. Ha a lakhelye szerinti tagállamban nem folytat semmilyen tevékenységet, akkor annak a tagállamnak a jogrendje az irányadó számára, amelynek területén a fő tevékenységét végzi. A fő tevékenység meghatározásának ismérveit a nevezett rendelet 98. cikke tartalmazza.
- Az a személy, aki önálló jövedelemszerző tevékenységet folytat az SZK területén és ezzel egyidejűleg más tagállamban foglalkoztatott, a nevezett rendelet 14c cikke szerint a VII. mellékletben feltüntetett esetekben, ide tartozik Szlovákia is, annak a tagállamnak a jogrendje alá tartozik, amelynek területén alkalmazásban van. Ha ezt a tevékenységet két vagy több tagállam területén végzi, a jogszabályokat a nevezett rendelet 14. cikkének (2) vagy (3) bekezdései szerint kell meghatározni, és egyidejűleg annak a tagállamnak a jogrendje is vonatkozik rá, amelynek a területén az önálló jövedelemszerző tevékenységét folytatja, következésképpen a szlovák jogrend is. Ha ezt a tevékenységet két vagy több tagállam területén végzi, a jogszabályokat a nevezett rendelet 14a cikkének (2), (3) és (4) bekezdései vagy a 14d cikkének (5) bekezdése szerint kell meghatározni.

A szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra való alkalmazásáról szóló 1408/71/EGK tanácsi rendelet helyébe 2010. május 1-jétől az európai parlament és a tanács 883/2004/EK 2004. április 29-i a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló rendelete lép.

8. SZELLEMI TULAJDON VÉDELME

Az állam a szellemi tulajdon – immateriális javak védelmét a nemzeti és nemzetközi törvények által biztosítja. Az ipari jogrédelem központi államigazgatási szerve a Szlovák Köztársaság beszercebányai székhelyű Iparjogvédelmi Hivatala (ÚPV SR). Ezt a feladatát a kormányzati tevékenység szervezéséről és a központi államigazgatási szervekről szóló 575/2001 számú törvény alapján teljesíti.

Államigazgatási feladatokat lát el az alábbiak védelme érdekében:

1. találmányok, szabadalom
2. használati minták
3. dizájnok (formatervezési minták)
4. védjegyek
5. félévezető termékek topográfiája
6. eredetmegjelölés és földrajzi árujelzők.

A Szlovák Köztársaság Iparjogvédelmi Hivatala (ÚPV SR) vezeti a szabadalmi és minta oltalommal kapcsolatos dokumentumok központi adatbázisát, ezeket a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszi és Szlovákia szabadalmi információs központjaként működik. Felügyeli a Szlovákia számára kötelező nemzetközi iparjogvédelmi szerződések betartását. Támogatja a műszaki kreativitás fejlesztését és eredményeinek védelmét, a művelődést és az ismeretterjesztést a szellemi tulajdon terén. Az ÚPV SR honlapján (www.upv.sk) megtalálhatóak a Szlovák Iparjogvédelmi Hivatal, nemzetközi vagy regionális intézmények és külföldi hivatalok által működtetett ipari szellemi tulajdon adatbázisainak elérhetőségei. A hivatal által az interneten működtetett adatbázisokban szereplő adatok informatív jellegűek, nem helyettesítik a nyilvántartási kivonatot, és nem használhatók jogi eljárásban. Minden adatnyilvántartás megtalálható a <https://wbr.indprop.gov.sk/webregistre/> oldalon.

8.1 Találmány, szabadalom

A szabadalmakról, a kiegészítő védjegy tanúsítványokról és egyes törvények módosításáról és kiegészítéséről szóló 435/2001 számú törvény (szabadalmi törvény) alapján a szabadalmakat új találmányokra adják, amelyek feltalálói tevékenység eredményei és iparban alkalmazhatóak, éspedig a formai-jogi és tárgyi vizsgálat lefolytatása után. Úgynevezett halasztott vizsgálatot alkalmaznak, a pályázatok közzétételével tizenhét hónappal a prioritás időpontja után. A teljes vizsgálatot egy olyan kérelem alapján végzik el, amelyet legkésőbb a szabadalmi bejelentés benyújtását követő 36 hónapon belül kell benyújtani. Nem csak új termékek, eszközök és technológiák szabadalmaztathatók, hanem vegyileg előállított anyagok és gyógyszerek is.

A szabadalom időtartama 20 év a szabadalmi bejelentés benyújtásától számítva. A szabadalom érvényessége a nyilvántartási díjak megfizetésétől függ.

A szabadalmakról további adatokat a <https://www.indprop.gov.sk/?co-a-ako-patentovat> oldalon találhat.

8.2 Használati minta

A használati minta létrehozásából és alkalmazásából eredő jogokat és kötelezettségeket az 517/2007 számú törvény a használati mintákról és némely törvény módosításáról és kiegészítéséről szabályozza a 495/2008 számú törvény értelmében. A műszaki megoldás akkor tartozik használati minta oltalom alá, ha új, feltalálói tevékenység eredménye és iparban alkalmazható.

A törvény lehetőség ad a használati minta bejelentőjének elsőbbség érvényesítésére korábban benyújtott szabadalmi bejelentés vagy európai szabadalmi bejelentés alapján. A használati minta védelmi ideje a minta bejelentését követő 4 év, és a használati minta tulajdonosának kérelme alapján még kétszer meghosszabbítható, mindig 3 évre. Ez a védelem forma tehát a rövidebb élettartamú tárgyak esetében előnyös. Pontosabb adatokat a használati mintákról a <https://www.indprop.gov.sk/?uzitkove-vzory-odlalon-talal>.

8.3 Formatervezési minta (dizájn)

A formatervezési minta-bejelentéseket a 444/2002 számú törvény szerint formai - jogi és tartalmi szempontból vizsgálják. A formatervezési minták nyilvántartásba vételének és a tanúsítvány kiállításának alapvető feltételei között szerepel, hogy világviszonylatban új legyen és egyedi jelleggel rendelkezzen. Dizájnnak nevezzük a termék egészének vagy részének megjelenését, amely magában foglalja különösen a termék jellegzetességeit - vonalak, rajzolat, körvonalak, színek, alak, felület vagy a felhasznált anyagok és díszítések. A formatervezési mintaoltalom nem terjed ki a termék műszaki, szerkezeti, használati, anyagi jellegére vagy egyéb lényegi tulajdonságára, noha ez a tényleges kivitelezés alapján nyilvánvaló vagy általános értelmű lenne is.

A formatervezési mintaoltalom a formatervezési kérelem benyújtásának napjától számított 5 évre szól, amely a formatervezési minta tulajdonosának kérésére legfeljebb négy alkalommal meghosszabbítható további öt évvel, de legfeljebb 25 évre. További információ:

<https://www.indprop.gov.sk/?dizajn>.

8.4 Védjegyek

A védjegy lajstromozott megjelölés, amely lehet szó, ábra, térbeli alakzat, pozíciót ábrázoló megjelölés, mintázat, szín, színösszetétel, hang, mozgást ábrázoló megjelölés, multimédia megjelölés, hologram, illetve egyéb megjelölés, amely az egyes áruk és szolgáltatások azonosítására, mások áruitól, illetve szolgáltatásaitól való megkülönböztetésére szolgál. Az 506/2009 számú védjegy törvény meghatározza az ún. lajstromozás feltételeit és egyúttal részletesen meghatározza a lajstromozást kizáró okokat és a megjelöléseket, amelyek nem részesülhetnek védőoltalomban. Ezek például olyan megjelölések, amelyek nem alkalmasak megkülönböztetésre, az országok nevét tartalmazó megjelölések, termék vagy szolgáltatás fajta megjelölés, általános nyelvhasználatban lévő földrajzi nevek, megtévesztő megjelölések, az azonos termék vagy szolgáltatások korábbi védjegyével azonos megjelölések.

Védjegyoltalmat szerezhet bármely természetes és jogi személy, amely a védjegybejelentés benyújtásától számított 10 évig érvényes. A védjegy jogosult vagy a zálogjogosult kérésére a hivatal az illeték megfizetése után további 10 évvel meghosszabbítja a védjegy lajstromozását.

<https://www.indprop.gov.sk/?ochranne-znamky>

8.5 Félvezető termékek topográfiája

A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának a 146/2000 számú a félvezető termékek topográfiáinak oltalmáról szóló módosított törvénye alapján, az olyan a félvezető termékek topográfiái állnak oltalom alatt, amelyek eredeti, vagyis saját kreatív szellemi alkotómunka eredményei és megalkotásuk idején nem szokásosak az iparban. A félvezető termékek topográfiája a félvezető termék elemeinek és összekötéseinek vagy azok egy részének bármely formában kifejezett, térbeli elrendezése, vagy egy gyártásra szánt félvezető termékhez készített ilyen térbeli elrendezés.

A topográfia védelem időtartalma 10 év a topográfiaoltalom keletkezési évének végétől számítva.

<https://www.indprop.gov.sk/?topografie-polovodicovych-vyrobkov>

8.6 Eredetmegjelölés és földrajzi árujelzők

Az eredetmegjelölés és a földrajzi jelzés segítségével oltalom biztosítható olyan mezőgazdasági termékek és élelmiszerek, bor, szeszessitalok, ásványvizek, kézműves termékek és egyéb termékek számára, amelyek végső minőségét és tulajdonságait befolyásolják a természeti körülmények, vagy amelyek bizonyos földrajzi régió hagyományához, hírnevéhez kötődnek, és mindez feltehetőleg a földrajzi eredetüknek köszönhető. **Mezőgazdasági termékeket és élelmiszereket** csak az Európai Közösség szintjén lehet bejegyeztetni és oltalmaztatni, a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek minőség rendszereiről szóló 2012. november 21-i 1151/2012/EK tanácsi rendelet, valamint a 668/2014 bizottsági rendelet értelmében.

Bor, a mezőgazdasági termékektől és az élelmiszerektől eltérően, a következő szinten kerülhet oltalom alá:

- nemzeti (469/2003 sz. törvény, eredetmegjelölés vagy földrajzi jelző)
- nemzetközi (Lisszaboni Megállapodás, csak eredetmegjelölés)
- Európai Unió (az Európai Parlament és a Tanács 1308/2013 számú rendelete és a 607/2009 számú bizottsági rendelet eredetmegjelölés vagy földrajzi jelző formájában)

Alkohol tartalmú italok a következő szinteken lehet védeni:

- nemzeti (469/2003 sz. törvény, eredetmegjelölés vagy földrajzi jelző)
- nemzetközi (Lisszaboni Megállapodás, csak eredetmegjelölés)
- az Európai Unió (110/2008 EK tanácsi rendelet, és a Bizottság 716/2013 végrehajtási rendelete, csak földrajzi jelző)

Ásványvizek, kézműves termékek és egyéb termékeket nemzeti szinten (469/2003 sz. törvény, eredetmegjelölés vagy földrajzi jelző) és nemzetközi szinten (Lisszaboni Megállapodás, csak eredetmegjelölés) lehet bejegyezni és levédeni.

<https://www.indprop.gov.sk/?ochrana-oznacenia-povodu-a-zemepisneho-oznacenia>

További információ a szlovák szellemi tulajdon védelméről a www.upv.sk webhelyen található.

JEGYZETEK:

JEGYZETEK:

JEGYZETEK:

A PROJEKT PARTNEREI

Hungarian Export
Promotion Agency

**HEPA Magyar Exportfejlesztési
Ügynökség Nonprofit Zrt.**

Ipar utca 5.
H-1095 Budapest
www.hepa.hu
info@hepa.hu

SLOVAK | BUSINESS | AGENCY

Slovak Business Agency

Karadžičova 2
811 09 Bratislava 2
Slovakia
www.sbagency.sk
agency@sbagency.sk

**Győr-Moson-Sopron Megyei
Kereskedelmi és Iparkamara**

Szent István út 10/A.
H-9021 Győr
www.gymskik.hu
kamara@gymskik.hu

**Regional Advisory
and Information Center**

Eötvösa 12
945 01 Komárno
Slovakia
<https://www.rpickn.sk//>
rpickn@nexta.sk

Magyar Női Unió Egyesület

Tigris utca 3.
H-1016 Budapest
www.mnunionio.hu
info@mnunionio.hu

Asociácia lektorov a kariérnych poradcov

**Association of lecturers
and career advisors**

Kremnička 53
974 05 Banská Bystrica
Slovakia
www.alkp.sk
alkp@alkp.sk